

BIULETYN INFORMACYJNY

Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność"

ISSN 1234 - 9771

175

Wydawany od 1992 r.

W numerze m.in.:

- 👉 Raport IPN ws. Czerwca '56
- 👉 Przygotowania do ogólnozwiązkowych akcji protestacyjnych
- 👉 Ogólnopolska Kampania Niskie płace barierą rozwoju Polski
- 👉 Stres w miejscu pracy - Konferencja finałowa
- 👉 Notes związkowca nr 39

DZIAŁ INFORMACJI
KK NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"

Gdańsk, czerwiec 2007 r.

Spis treści

WYDARZENIA MIESIĄCA – CZERWIEC 2007	3
Z OBRAD PREZYDIUM KK	6
POSIEDZENIE Z DN. 4 - 5 CZERWCA 2007 R.	6
POSIEDZENIE Z DN. 18 CZERWCA 2007 R.	9
POSIEDZENIE Z DN. 20 CZERWCA 2007	11
Z OBRAD KOMISJI KRAJOWEJ	12
POSIEDZENIE Z DN. 19-20 CZERWCA 2007 R.	12
DZIAŁ DS. POLITYKI SPOŁECZNEJ	19
WSKAŹNIKI GUS	19
DZIAŁ DS. WALKI Z BEZROBOCIEM	20
NACZELNA RADA ZATRUDNIENIA	20
POSIEDZENIE ZESPOŁU KK DS. PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU	22
KOMITET MONITORUJĄCY NARODOWY PLAN ROZWOJU/PODSTAWY WSPARCIA WSPÓLNOTY NA LATA 2004 – 2006	23
OBOWIĄZKOWE UBEZPIECZENIE OD RYZYKA BEZROBOCIA W SEJMIE	25
DZIAŁ DS. OCHRONY ŚRODOWISKA PRACY I EKOLOGII	30
SEMINARIUM SPOŁECZNYCH INSPEKTORÓW PRACY	30
PLENARNE POSIEDZENIE KOMITETU DORADCZEGO DS. BHP KOMISJI EUROPEJSKIEJ	30
SZKOLENIA ZWIĄZKOWE	31
KOMISJE REWIZYJNE	31
ROZWÓJ ZWIĄZKU	31
INFORMACJE RÓŻNE	32
UROCZYSTA MSZA NA ZASPIE	32
SPOTKANIE Z PREZYDENTEM	32
RAPORT IPN WS. CZERWCA '56	33
PROTEST „SOLIDARNOŚCI”	35
PRZYGOTOWANIA DO OGÓLNOZWIĄZKOWYCH AKCJI PROTESTACYJNYCH	35
OGÓLNOPOLSKA KAMPANIA NISKIE PŁACE BARIERĄ ROZWOJU POLSKI	40
DYŻUR EKSPERCKI W KOMISJI KRAJOWEJ	40
SYTUACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA POLAKÓW	41
WYBRANE WSKAŹNIKI SYTUACJI GOSPODARCZEJ KRAJU	51
WYNAGRODZENIA I ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE	53
STRES W MIEJSCU PRACY	55
KONFERENCJA FINAŁOWA	55

Zobacz więcej: www.solidarnosc.org.pl

Wersje cyfrowe „Biuletynu” można znaleźć
na stronie: www.solidarnosc.org.pl/biuletyn

WYDARZENIA MIESIĄCA – CZERWIEC 2007

Posiedzenia, opinie, spotkania Prezydium KK i Komisji Krajowej

4 - 5 czerwca – posiedzenie Prezydium KK. Rozmawiano nt. zmian do Regulaminu Ogólnopolskiego Funduszu Strajkowego. Prezydium wydało następujące opinie:

- o projekcie ustawy MPiPS o rodzinnych formach opieki zastępczej,
- o projekcie MRR Wytycznych w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL,
- o poselskim projekcie KP LPR ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- o projekcie MRR Wytycznych w zakresie informacji i promocji w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013,
- o projekcie rozporządzenia MPiPS zmieniającego rozporządzenie MiPS w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności o zagrożeń zawodowych i ich skutków.

11 czerwca – spotkanie sekretarza KK Jacka Rybickiego z dziennikarzami związkowymi. Dokonano wymiany doświadczeń i omówiono dotychczasowe działania w ramach akcji „Niskie płace barierą rozwoju Polski”.

14 czerwca – na sejmowej komisji pracy - minister pracy przedstawił pierwsze założenia do obowiązkowego systemu ubezpieczenia od ryzyka bezrobocia. Przedstawiciele Związku omówili niektóre kwestie związane z długo oczekiwaną przez NSZZ „Solidarność” ustawą.

15 czerwca – odbyło się X posiedzenie Komitetu Monitorującego Narodowy Plan Rozwoju 2004-2006, który przyjął sprawozdanie NPR w wyniku, którego objęto wsparciem ponad 1 milion 100 tys. osób w celu ich zatrudnienia. Przedstawiciel NSZZ „Solidarność” zwrócił się o przedstawienie bilansu nowych miejsc pracy a także efektywności poszczególnych programów operacyjnych.

18 czerwca – posiedzenie Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”. Prezydium podjęło następujące opinie:

- o poselskim projekcie zmiany ustawy o świadczeniach przedemerytalnych
- o projekcie ustawy MPiPS o uczestnictwie pracowników w spółce powstałej w wyniku transgranicznego połączenia się spółek
- o projekcie ustawy MPiPS o zmianie ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzeniu z nimi konsultacji

19-20 czerwca – posiedzenie Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”. Podjęto uchwałę ws. bieżącej sytuacji w kraju. Postanowiono rozpocząć przygotowania do ogólnopolskich akcji protestacyjnych. Zdecydowano o powołaniu Krajowego Sztabu Protestacyjnego. Zostanie opracowany Harmonogram akcji protestacyjnych i jego realizacji, jeżeli do 15 sierpnia br. nie zostaną wynegocjowane satysfakcjonujące Związek rozwiązania. NSZZ „Solidarność” domaga się przede wszystkim wzrostu płacy minimalnej, wzrostu płac w sferze budżetowej, uchylecia ustawy o negocjacyjnym wskaźniku wzrostu wynagrodzeń oraz przyjęcia kryteriów medycznych w rozwiązaniach ustawowych dotyczących emerytur dla pracowników pracujących w warunkach szczególnych bądź o szczególnym charakterze.

27 czerwca – spotkanie przedstawicieli prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” z prezydentem RP Lechem Kaczyńskim. Związek reprezentowali: Janusz Śniadek, Maciej Jankowski i Jacek Rybicki. Rozmawiano nt. braku realizacji porozumienia z 14 lutego ws. sytuacji w służbie zdrowia. Prezydent RP zadeklarował objęcie patronatu nad poprawą dialogu społecznego, szczególnie w zakresie systemowych rozwiązań ustawowych dotyczących ochrony zdrowia oraz tzw. emerytur pomostowych i promocji stałego zatrudnienia.

27 czerwca – posiedzenie prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”. Omówiono spotkanie z prezydentem Lechem Kaczyńskim.

Rozmowy, negocjacje, spotkania i porozumienia ze stroną rządową

4 czerwca – w Ministerstwie Zdrowia odbyło się robocze spotkanie kierownictwa resortu ze związkami zawodowymi (z „Solidarnością”, OPZZ, Ogólnopolskim Związkiem Zawodowym Pielęgniarek i Położnych). Rozmowy dot. m.in. gwarancji podwyżek wynagrodzeń w przyszłym roku dla wszystkich pracowników służby zdrowia.

6 czerwca – związkowcy z „Solidarności” z branży kolejowej spotkali się z wicepremierem Przemysławem Gosiewskim. Kolejarze domagają się możliwości przechodzenia na wcześniejsze emerytury.

11 czerwca – podpisano Porozumienie między stroną rządową a Krajowym Komitetem Protestacyjno-Strajkowym Kolejarzy w sprawie rozwiązań emerytalnych dla kolejarzy. Porozumienia nie podpisała Sekcja Krajowa Kolejarzy, uzasadniając swoje stanowisko faktem odrzucenia w całości przez Komisję Krajową projektu ustawy o emeryturach pomostowych.

14 czerwca – prezydium Rady Krajowej Sekcji Służby Zdrowia ogłosiło pogotowie strajkowe dla wszystkich struktur regionalnych należących do Krajowej Sekcji Służby Zdrowia. Decyzja o pogotowiu strajkowym spowodowana jest przedłużającymi się negocjacjami strony rządowej i NFZ ws. przedłużenia obowiązywania ustawy podwyżkowej na rok 2008 i lata następne.

19 czerwca – środowiska medyczne zorganizowały w Warszawie manifestację domagając się w ten sposób realizacji podpisanego porozumienia z 14 lutego 2007 r.

25 czerwca – związkowcy z Sekcji Krajowej Hutnictwa i Sekretariatu Metalowców NSZZ „Solidarność” protestowali pod Ministerstwem Pracy przeciwko rządowemu projektowi Ustawy o emeryturach pomostowych.

27 czerwca – spotkanie związkowców ze służby zdrowia z premierem Jarosławem Kaczyńskim w Centrum Dialogu Społecznego w Warszawie. Premier zaproponował ustawowe przedłużenie ubiegłorocznej podwyżki płac w służbie zdrowia o 30 proc. oraz powiązanie wzrostu wysokości kontraktów ze wzrostem wynagrodzeń.

29 czerwca – Minister Zdrowia Zbigniew Religia przedstawił projekt koszyka świadczeń gwarantowanych. Ponadto odbyła się w Sejmie debata na temat służby zdrowia. Marszałek Sejmu Ludwik Dorn spotkał się z środowiskami medycznymi.

Komisja Trójstronna

5 czerwca - odbyło się spotkanie zespołu Komisji Trójstronnej ds. ubezpieczeń społecznych. Partnerzy społeczni odrzucili w całości rządowy projekt ustawy o emeryturach pomostowych. Zdaniem związkowców nie ma żadnych podstaw do ograniczania prawa do emerytur pomostowych tylko do pracowników urodzonych w latach 1948-1968 i którzy pracę rozpoczęli przed 1999 r. Rozpoczęto rozmowy na temat określony przez Prezydium TK tj. „Emerytury dla osób pracujących w warunkach szczególnych bądź o szczególnym charakterze”.

13 czerwca – kolejne spotkanie zespołu Komisji Trójstronnej ds. ubezpieczeń społecznych. Kontynuowano rozmowy w ramach umowy społecznej na temat „Emerytur dla pracujących w warunkach szczególnych bądź o szczególnym charakterze”. Ustalono, że kryterium medyczne jest podstawowym kryterium kwalifikowania pracy w warunkach szczególnych. Natomiast podstawowym kryterium kwalifikowania pracy jako wykonywanej o szczególnym charakterze jest kryterium bezpieczeństwa publicznego.

15 czerwca – spotkanie zespołu Komisji Trójstronnej ws. prawa pracy i układów zbiorowych. Kontynuowano prace na temat oceny funkcjonowania ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych. Rozpoczęto negocjacje w ramach umowy społecznej w obszarze stabilizacja rynku pracy (w tym samozatrudnienie, instrumenty rynku pracy, umowy terminowe).

Protesty, manifestacje, spory i akcje strajkowe

4 czerwca - podpisano porozumienie płacowe. Kończy ono spór zbiorowy w gliwickim Oplu. Związki i dyrekcja doszły do porozumienia w sprawie wysokości bonusu płacowego dla załogi. Ostatecznie stanęło na 2.500 tys. zł brutto, które w dwóch ratach zostaną wypłacone w lipcu i wrześniu br.

5 czerwca – w kieleckim MPK odbyło się referendum zorganizowane przez zakładową „Solidarność”. Wzięło w nim udział ponad 80 proc. załogi. Pracownicy opowiadają się za strajkiem generalnym, jeżeli dojdzie do sprywatyzowania firmy bez pakietu socjalnego.

7 czerwca - Sekcja Krajowa Pracowników Handlu NSZZ "Solidarność" przeprowadziła w święto Bożego Ciała ogólnopolską akcję protestacyjną, polegającą na "włoskim strajku". Do akcji przystąpiła część placówek wiodących sieci handlowych: Real, Carrefour, Tesco, Lidl, Albert oraz sklepy "Spółtem" i małe prywatne sklepiki. Mimo prób zastraszenia podejmowanych przez pracodawców protesto-

wała ponad połowa pracujących w tym dniu osób. Do związkowców dołączali pracownicy nie będący członkami "Solidarności". W ciągu dnia spontaniczną decyzję o przystąpieniu do strajku podejmowały kolejne sklepy. Akcja pokazała, że pracownicy handlu potrafią i chcą walczyć o swoje prawa.

11 czerwca – podpisano porozumienie zawieszające spór zbiorowy w Przędzalni Zawiercie. Zarząd spółki zgodził się, aby przez najbliższe trzy miesiące wypłacana była premia w wysokości zaproponowanej przez stronę związkową, czyli od 30 do 45. proc. wynagrodzenia zasadniczego.

13 czerwca - prezydium Rady KSSZ działając w oparciu o uchwały Rady Sekcji postanowiło ogłosić pogotowie strajkowe dla wszystkich struktur regionalnych należących do Krajowej Sekcji Służby Zdrowia. Prezydium zwróciło się do wszystkich struktur o wszczynanie procedur sporów zbiorowych oraz oflagowanie budynków i siedzib organizacji związkowych służby zdrowia. Decyzja o pogotowiu strajkowym spowodowana jest przedłużającymi się negocjacjami strony rządowej i Narodowego Funduszu Zdrowia w sprawie przedłużenia obowiązywania ustawy podwyżkowej na rok 2008 i lata następne. Ostatnie spotkanie negocjacyjne zostało przełożone przez stronę rządową bezterminowo.

15 czerwca - odbyła się pikietą członków NSZZ „Solidarność” przed siedzibą Radia Opole. Zarząd Regionu Śląska Opolskiego NSZZ „Solidarność” wszczął stanowczy protest przeciwko niezgodnemu z prawem rozwiązaniu umowy o pracę z przewodniczącą komisji zakładowej „Solidarności” Radia Opole Martą Adaszyńską.

18 czerwca – zakończył się spór zbiorowy w jaworznickim Przedsiębiorstwie Komunikacji Miejskiej. Podpisano porozumienie, w którym zarząd zaakceptował żądania płacowe załogi zgłoszone przez związkowców z „Solidarności”.

21 czerwca – Międzyzakładowa Komisja NSZZ „Solidarność” Wólczanka Production sp. z o.o. zapowiedziała wszczęcie sporu zbiorowego z pracodawcą. Jednym z postulatów jest podwyżka płac do 70 proc. średniej krajowej. Związkowcy oczekują odpowiedzi na zgłaszane postulaty.

Inicjatywy, uroczystości podejmowane przez NSZZ „Solidarność”

31 maja - 1 czerwca - odbyło się we Wrocławiu seminarium dla społecznych inspektorów pracy, organizowane przez Główny Inspektorat Pracy Państwowej Inspekcji Pracy i Komisję Krajową NSZZ „Solidarność”.

14 czerwca – konferencja międzynarodowa w Warszawie nt. „Przedstawienie powiązań między przeciwdziałaniem stresowi związanemu z pracą a korzyściami gospodarczymi i socjalnymi dla firm i pracowników oraz wymiana dobrych praktyk”. Konferencję zorganizowała Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” jako forum do prezentacji i dyskusji nt. przyszłych działań powiązanych z wdrażaniem Europejskiego Ramowego Porozumienia dotyczącego stresu związanego z pracą. Udział w konferencji wzięli: eksperci, partnerzy społeczni z Komisji Trójstronnej, naukowcy, związkowcy, pracodawcy i przedstawiciele z krajów partnerskich: Litwy, Malty, Włoch i Słowenii oraz eksperci z Komisji Europejskiej i Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych.

15 czerwca – X Walne Zebranie Delegatów Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność”. Delegaci przyjęli Uchwałę Programową, w której proponują zawarcie Pomorskiej Umowy Społecznej na obecną kadencję. Delegaci dokonali wyborów uzupełniających członków Zarządu Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność”.

16 czerwca – Msza Św. na gdańskiej Zaspie z okazji 20. rocznicy wizyty Ojca Świętego Jana Pawła II na Wybrzeżu koncelebrowana przez kardynała Tarcisio Bertone, watykańskiego sekretarza Stanu. Przewodniczący KK wręczył w darze ołtarza repliki Trzech Krzyży.

28 czerwca – uroczystości w Poznaniu z okazji 51. rocznicy Poznańskiego Czerwca. Przewodniczący wielkopolskiej „Solidarności” Jarosław Lange powiedział: „Pamiętamy, że to w Poznaniu robotnicy po raz pierwszy przeciwstawili się komunizmowi i upomnieli się o wiarę, prawa pracownicze i wolność”. Poznaniacy oddali hołd bohaterom tamtych wydarzeń.

Z OBRAD PREZYDIUM KK

POSIEDZENIE Z DN. 4 - 5 CZERWCA 2007 R.

Decyzja Prezydium KK nr 118/07

ws. opinii o projekcie ustawy MPiPS o rodzinnych formach opieki zastępczej

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wnosi następujące uwagi do projektu ustawy Ministra Pracy i Polityki Społecznej o rodzinnych formach opieki zastępczej:

- 1) Art. 9 ust. 3 - w banku danych należy umieścić informacje o rodzeństwie dziecka;
- 2) Art. 37 ust. 2 – jeżeli pomoc pieniężna jest niewłaściwie wykorzystywana przez rodzinę zastępczą lub marnotrawiona to powinna być możliwość odebrania tej rodzinie praw rodziny zastępczej;
- 3) Art. 52 – wątpliwości budzi zapis w sprawie urlopu zawodowej rodziny zastępczej i oddawanie w tym czasie dziecka do innej rodziny zastępczej.

Decyzja Prezydium KK nr 119/07

ws. opinii o projekcie MRR Wytycznych w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do projektu Ministra Rozwoju Regionalnego Wytycznych w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach Program Operacyjny Kapitał Ludzki.

Decyzja Prezydium KK nr 120/07

ws. dotacji finansowych

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium KK nr 121/07

ws. opinii o poselskim projekcie KP LPR ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” pozytywnie opiniuje poselski projekt Klubu Parlamentarnego Ligi Polskich Rodzin ustawy o zmianie ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Decyzja Prezydium KK nr 122/07

ws. opinii o projekcie MRR Wytycznych w zakresie informacji i promocji w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007 – 2013

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wnosi następujące uwagi do projektu Ministra Rozwoju Regionalnego Wytycznych w zakresie informacji i promocji w ramach Narodowych Strategii Ram Odniesienia 2007 – 2013.

W rozdziale 1 – Podstawy prawne

W pkt. 2 ppkt. b powinien zostać wskazany przepis art. 67 ust 2 lit. e) w zw. z art. 67 ust. 1. Przepis art. 67 ust. 2 lit. e) nie stanowi samodzielnej podstawy i nie nakłada obowiązku w zakresie sprawozdawczości a tylko wymienia co powinno znaleźć się w tym sprawozdaniu. Podmiotem sporządzającym sprawozdanie jest instytucja zarządzająca.

W pkt. 4 lit. a) należy dodać zakres przedmiotowy tj., iż dotyczy „programu operacyjnego”.

W pkt. 4 lit. d) należy wskazać jeszcze na obowiązek pisemnej informacji dla każdego z wnioskodawców o wynikach rozpatrzenia wniosku.

Decyzja Prezydium KK nr 123/07

ws. opinii o projekcie rozporządzenia MPiPS zmieniającego rozporządzenie w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” negatywnie opiniuje projekt rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków, z uwagi na konieczność zaktualizowania załącznika do rozporządzenia, między innymi w zakresie wyłączenia działalności społecznej z grupy 29 działalności „Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała” - o kodzie PKD –„O”, z kategorią ryzyka 5 i stopą procentową składki 1,47% i zakwalifikowania działalności społecznej do kategorii ryzyka 2, ze stopą procentową składki 0,67 %.

Decyzja Prezydium KK nr 124/07

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” na wniosek Zarządu Regionu Mazowsze wyraża zgodę na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność” na pomniku upamiętniającym powstanie NSZZ „Solidarność” przy ul. Piłsudskiego w Węgrowie.

Stanowisko Prezydium KK nr 125/07

ws. projektu Ministra Finansów połączenia Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z Funduszem Pracy

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wyraża zgody na przekształcenie się Funduszu Pracy oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w jeden fundusz celowy wg projektu Ministra Finansów (art. 11) ustawy „Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych oraz o zmianie innych ustaw” (projekt z 15 maja 2007).

Powstanie i późniejsza działalność Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych była i pozostała związana z wdrażaniem „Paktu o przedsiębiorstwie państwowym w trakcie przekształcenia”. W latach 1994 – 2007 Fundusz uratował przed likwidacją ponad 450 tys. miejsc pracy, a przede wszystkim wypłacił ponad 1 mln wypłat pracowniczych w sytuacji niewypłacalności pracodawców.

W minionych latach fundusz był i jest funduszem solidarnościowym pracodawców i pracowników, utrzymywanym ze składki pracodawców (bez złotówki dotacji z budżetu). Ma swoje Biuro Krajowe i 16 Biur Terenowych, dobrze wykształcone kadry, utrzymywane ze środków Funduszu, podlegającego rygorom ustawy z dnia 29 grudnia 1993 r. o ochronie roszczeń pracowni-

czych w razie niewypłacalności pracodawcy, zmienionej przez ustawę z 13 lipca 2006 oraz rozporządzenia z 12 marca 2002 r. ws. organizacji, szczególnych zasad i zakresu działania Krajowego Biura i Biur Terenowych FGŚP.

Ma również swój organ opiniodawczy w zakresie planów finansowych oraz rocznych sprawozdań w postaci Naczelnej Rady Zatrudnienia, która to Rada na posiedzeniu w dniu 31 maja 2007 r odrzuciła przedmiotowy projekt połączenia FGŚP z FP.

Projekt połączenia obu funduszy celowych rynku pracy budzi zastrzeżenia jako wątpliwa koncepcja połączenia funduszy o odmiennych, ściśle określonych rodzajach zadań, dwóch różnych ustawach i różnych źródłach finansowania.

Projekt nie przewiduje wyodrębnienia z połączonego funduszu środków finansowania zadań z zakresu ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych, nie zawiera też propozycji co do sposobu podziału środków jednostkom samorządu terytorialnego i przekreśla szanse na powrót do świadczeń jednorazowych dla pracowników w razie przejściowych trudności finansowych pracodawców, co było uprzednim warunkiem sanacji Funduszu.

W projekcie budzą wątpliwości zarówno zapisane procedury przejmowania majątku FGŚP, jak i niezapisane, koszty połączenia.

Projekt zakłada zmiany w zakresie stosunków pracy zatrudnionych w FGŚP kierownictwa i pracowników, nie określając precyzyjnie sposobu przejścia pracowników przez nowego pracodawcę ani źródeł finansowania odpraw dla zwalnianych pracowników, co dyskwalifikuje zmiany z punktu widzenia prawa pracy.

Prezydium Komisji Krajowej wnosi o wyłączenie wszystkich proponowanych artykułów zmian dotyczących Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z projektu ustawy Ministra Finansów „Przepisów wprowadzających ustawy o finansach publicznych oraz o zmianie innych ustaw”.

Kwestie przyszłości FGŚP, takie jak zapowiadane rozszerzenie zadań FGŚP, wydłużenie okresu wypłat, zwiększenie wartości wypłat, rozszerzanie katalogu wypłat pracowniczych, ratyfikacja Konwencji MOP – 173 należy przenieść do debaty, zarówno w Naczelnej Radzie Zatrudnienia (zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia) jak i do Trójstronnej Komisji ds. Społeczno – Gospodarczych (zgodnie z zapisami Paktu o Przedsiębiorstwie Państwowym), zgodnie z literą i duchem dialogu społecznego.

Stanowisko Prezydium KK nr 126/07

ws. sytuacji w służbie zdrowia

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w całej rozciągłości wspiera postulaty i działania Krajowego Sekretariatu Służby Zdrowia mające na celu ustawowe zapewnienie wzrostu wynagrodzeń dla wszystkich pracowników ochrony zdrowia oraz poprawę dostępności pacjentów do świadczeń zdrowotnych.

Prezydium KK przypomina, że NSZZ „Solidarność” występował wielokrotnie z postulatami uregulowań systemowych w ochronie zdrowia, w tym:

- zapewnienie ustawowego mechanizmu oddłużenia jednostek ochrony zdrowia,
- wdrożenia jednolitego rejestru usług medycznych.

Prezydium KK ostrzega też przed pochopnymi decyzjami prywatyzacyjnymi w publicznej ochronie zdrowia, które mogą zagrozić bezpieczeństwu zdrowotnemu obywateli i ograniczyć ich dostęp do świadczeń zdrowotnych.

Decyzja Prezydium KK nr 127/07

ws. zgłoszenia zmian do Regulaminu Ogólnego Funduszy Strajkowych podczas XXI KZD

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” na podstawie uchwały nr 21 VI KZD ws. trybu przyjmowania projektów uchwał na zwyczajnej sesji KZD rekomenduje XXI KZD przyjęcie przedstawionej przez Radę Krajowego Funduszu Strajkowego NSZZ „Solidarność” propozycję zmian do Regulaminu Ogólnego Funduszy Strajkowych.

Projekt uchwały XXI KZD w załączeniu.

Decyzja Prezydium KK nr 128/07

ws. dotacji finansowych

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium KK nr 129/07

ws. umowy o organizację XXI KZD

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” upoważnia Macieja Jankowskiego Zastępcę Przewodniczącego KK i Stefana Kubowicza Skarbnika KK do podpisania umowy o organizację XXI Krajowego Zjazdu Delegatów w Legnicy zawartą pomiędzy Komisją Krajową a Zarządem Regionu Zagłębie Miedziowe.

POSIEDZENIE Z DN. 18 CZERWCA 2007 R.

Decyzja Prezydium KK nr 130/07

ws. opinii o poselskim projekcie zmiany ustawy o świadczeniach przedemerytalnych

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do poselskiego projektu Klubu Parlamentarnego Samoobrony zmiany ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, uznając za zasadną zmianę mającą na celu możliwość rozliczania się miesięcznego w przypadku podjęcia zatrudnienia krótkoterminowego.

Decyzja Prezydium KK nr 131/07

ws. opinii o projekcie ustawy MPiPS o uczestnictwie pracowników w spółce powstałej w wyniku transgranicznego połączenia się spółek

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do projektu ustawy Ministra Pracy i Polityki Społecznej o uczestnictwie pracowników w spółce powstałej w wyniku transgranicznego połączenia się spółek.

Decyzja Prezydium KK nr 132/07

ws. opinii o projekcie ustawy MPiPS o zmianie ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzeniu z nimi konsultacji

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do projektu ustawy Ministra Pracy i Polityki Społecznej o zmianie ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzeniu z nimi konsultacji.

Decyzja Prezydium KK nr 133/07

ws. wyrażenia zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” na wniosek Zarządu Oddziału nr 7 w Oświęcimiu przy akceptacji Zarządu Regionu Małopolska wyraża zgodę na użycie znaku graficznego Solidarność, w nazwie ronda przy ulicy Legionów i wjazdu na most Jagielloński w Oświęcimiu.

Decyzja Prezydium KK nr 134/07

ws. przedstawiciela NSZZ „Solidarność” w Radzie Statystyki

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” postanawia zgłosić kandydaturę Pani Marii Osowskiej jako przedstawiciela NSZZ „Solidarność” w Radzie Statystyki.

Decyzja Prezydium KK nr 135/07

ws. stwierdzenia kompetencji do zawarcia protokołów dodatkowych do ponadzakładowych układów zbiorowych pracy

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” działając na podstawie § 41 ust. 3 pkt 4 zdanie 2 Statutu NSZZ „Solidarność” stwierdza, że Rada Sekretariatu Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność” jest właściwym statutowo organem NSZZ „Solidarność” w rozumieniu art. 24114 § 1 pkt 1 k.p. uprawnionym do zawarcia:

- 1) Protokołu Dodatkowego nr 2 do Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Nie Będących Nauczycielami, Zatrudnionych w Placówkach Oświatowych Prowadzonych przez Powiat Olecki,
- 2) Protokołu Dodatkowego nr 2 do Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Nie Będących Nauczycielami, Zatrudnionych w Placówkach Oświatowych Prowadzonych przez Powiat Sochaczewski.

Stanowisko Prezydium KK nr 136/07

ws. wstrzymania wyodrębnienia z „PKP Przewozy Regionalne” Sp. z o.o. oddzielnych podmiotów prawnych

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” stanowczo protestuje przeciwko działaniom, podejmowanym przez Zarząd Spółki PR, mającym na celu wyodrębnienie z „PKP Przewozy Regionalne” sp. z o.o. oddzielnych podmiotów prawnych zajmujących się:

- przewozami międzywojewódzkimi;
- naprawami wagonów i EZT; (Elektryczne Zestawy Trakcyjne)
- sprzedażą biletów.

Na dzień dzisiejszy działania Zarządu Spółki, znacznie wykraczają poza fazę projektową i skupiają się na fizycznym powołaniu ww. podmiotów prawnych.

Niedopuszczalne jest, aby jakiegokolwiek działania związane z przekształceniem organizacyjnym spółki odbywały się bez uczestnictwa i akceptacji organizacji społecznych.

Domagamy się stosownych konsultacji i uzgodnień w formie porozumień, dotyczących przyszłości Spółki PR.

Decyzja Prezydium KK nr 137/07

ws. „Strategii dla Transportu Kolejowego do roku 2013”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w całości odrzuca kolejną wersję „Strategii dla Transportu Kolejowego do roku 2013”, gdyż przedłożona strategia zmierza wyłącznie do zepchnięcia przez rząd problemu braku systemowych, zwłaszcza finansowych rozwiązań dla transportu publicznego, na samorządy. Przyjęta koncepcja sprowadza się wyłącznie do projektu usamorządowania przewozów regionalnych, wielokrotnie negowanego przez nasz Związek. Nie da się rozwiązać problemu w sektorze pasażerskich przewozów publicznych zmianami struktury własnościowej, tym bardziej, że proponowane rozwiązanie nie zostało do tej pory zastosowane nigdzie na świecie – jest to więc kolejny ryzykowny eksperyment.

Decyzja Prezydium KK nr 138/07

ws. dotacji finansowych

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium KK nr 139/07

ws. przedstawicieli NSZZ „Solidarność” w Pre-Komitecie Monitorującym PO KL

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” zgłasza Józefa Mozolewskiego jako przedstawiciela NSZZ „Solidarność” na funkcję członka Pre-Komitecie Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki oraz Stanisławę Gatz na jego zastępcę.

POSIEDZENIE Z DN. 20 CZERWCA 2007

Decyzja Prezydium KK nr 140/07

ws. ulokowania środków finansowych KFS

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium KK nr 141/07

ws. przedstawicieli NSZZ „Solidarność” w Pre-Komitecie Monitorującego Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2007-2013

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” zgłasza Katarzynę Zimmer-Drabczyk - przedstawicielkę NSZZ „Solidarność” jako członka Pre-Komitecie Monitorującego Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz Andrzeja Koneckiego na jej zastępcę.

Decyzja Prezydium KK nr 142/07

ws. nadzoru i prowadzenia negocjacji postulatów zawartych w uchwale KK nr 12/07

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” postanawia wyznaczyć następujące osoby do nadzoru postulatów prowadzenia negocjacji poszczególnych postulatów zawartych w uchwale KK nr 12/07 przyjętej przez Komisję Krajową NSZZ „Solidarność” w dniu 20.06.2007 r:

Zbigniew Kruszyński – uwzględnienie realnego wzrostu płacy minimalnej co najmniej do 42% płacy przeciętnej w roku 2008 z jednoczesnym określeniem „ścieżki” wzrostu płacy minimalnej do 60% płacy przeciętnej;

Stefan Kubowicz - ustalenie przyszłorocznych wskaźników wzrostu płac w sferze budżetowej na poziomie co najmniej 10%;

Henryk Nakonieczny - uchylenie ustawy o negocjacyjnym wskaźniku wzrostu wynagrodzeń w sferze przedsiębiorstw uniemożliwiającym wzrost płac w wielu zakładach pracy;

Bogdan Kubiak - przyjęcie kryteriów medycznych w rozwiązaniach ustawowych dotyczących emerytur dla pracowników pracujących w warunkach szczególnych bądź o szczególnym charakterze;

Maciej Jankowski - porozumienia zawarte z NSZZ „Solidarność” w ostatnich miesiącach.

Z OBRAD KOMISJI KRAJOWEJ

POSIEDZENIE Z DN. 19-20 CZERWCA 2007 R.

Uchwała KK nr 12/07

ws. bieżącej sytuacji w kraju

1. Wobec braku realizacji postulatów NSZZ „Solidarność” dotyczących:
 - uwzględnienia realnego wzrostu płacy minimalnej co najmniej do 42% płacy przeciętnej w roku 2008 z jednoczesnym określeniem „ścieżki” wzrostu płacy minimalnej do 60% płacy przeciętnej;
 - ustalenia przyszłorocznych wskaźników wzrostu płac w sferze budżetowej na poziomie co najmniej 10%;
 - uchylenia ustawy o negocjacyjnym wskaźniku wzrostu wynagrodzeń w sferze przedsiębiorstw uniemożliwiającym wzrost płac w wielu zakładach pracy;
 - przyjęcia kryteriów medycznych w rozwiązaniach ustawowych dotyczących emerytur dla pracowników pracujących w warunkach szczególnych bądź o szczególnym charakterze;
 - porozumień zawartych z NSZZ „Solidarność” w ostatnich miesiącach;
 - Komisja Krajowa postanawia rozpocząć przygotowania do ogólnozwiązkowych akcji protestacyjnych i powołuje w tym celu Krajowy Sztab Protestacyjny.
2. Komisja Krajowa upoważnia Krajowy Sztab Protestacyjny do przygotowania harmonogramu akcji protestacyjnej i jego realizacji, jeżeli do 15 sierpnia br. nie zostaną wynegocjowane satysfakcjonujące nasz Związek rozwiązania.

3. Komisja Krajowa podkreśla, że dotychczasowe propozycje strony rządowej w zakresie wymienionych postulatów Związku nie tylko stoją w rażącej sprzeczności z ideą „państwa solidarnego”, ale potęgują rozwarstwienie społeczne, sprzyjają dumpingowemu zatrudnieniu i emigracji zarobkowej. Wobec wzrastających - także w wyniku akcji Związku - wynagrodzeń w sferach pozabudżetowych, „oszczędzanie” na tych, którzy świadczą swoistą służbę publiczną jest szczególnie groźne i stanowi zaprzeczenie fundamentalnej dla nas zasady – „nigdy jeden przeciwko drugiemu”.
4. Komisja Krajowa wzywa rząd do realizacji zawieranych porozumień z przedstawicielami Krajowych Sekretariatów i Sekcji Branżowych naszego Związku, w tym z Krajowym Sekretariatem Ochrony Zdrowia NSZZ „Solidarność”. Ich realizacja oraz odstępianie od rządowego projektu ustawy o emeryturach pomostowych - to zasadniczy sprawdzian wiarygodności tego rządu i jego woli prowadzenia rzeczywistego, a nie pozorowanego dialogu.
5. Od realizacji naszych postulatów Komisja Krajowa uzależnia dalszy udział przedstawicieli Związku w pracach nad „Umową Społeczną”.

Decyzja KK nr 13/07

ws. przyjęcia informacji o pracy KK NSZZ „Solidarność” na XXI KZD

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” przyjmuje „Informację o pracy Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w okresie lipiec 2006 r. – maj 2007 r.” przygotowaną na XXI Krajowy Zjazd Delegatów.

Poniżej wprowadzenie do informacji.

I. WPROWADZENIE

Sprawozdawczo - wyborczy XX KZD NSZZ „solidarność” w Szczecinie zamykał kadencję 2002 - 2006 i otwierał kolejną. Wybraliśmy nowy skład Komisji Krajowej, jej przewodniczącego oraz Krajową Komisję Rewizyjną. Komisja Krajowa ukonstytuowała się, wybierając 16-osobowe prezydium.

Wzrost wynagrodzeń, obrona praw pracowniczych i rozwój Związku – to nasze priorytety

Zgodnie z decyzjami KZD Komisja Krajowa przyjęła uchwały: najpierw o najważniejszych zadaniach Związku, a następnie harmonogram zadań na kadencję 2006 - 2010. Postanowiliśmy kontynuować działania poprzedniej kadencji przynoszące dobre efekty, wzmóc te niewystarczające oraz reagować na nowe pojawiające się zagrożenia. Dlatego jako priorytetowe cele naszych działań przyjęliśmy:

- 1) systematyczny wzrost wynagrodzeń, w tym płacy minimalnej;
- 2) skuteczna obrona podstawowych praw pracowniczych i związkowych oraz bezpieczeństwo ekonomiczne osób po zakończeniu aktywności zawodowej;
- 3) rozwój Związku szczególnie poprzez zwiększenie liczby członków w istniejących i powstanie nowych organizacji związkowych.

W ślad za poprawą sytuacji gospodarczej zmienia się charakter napięć i konfliktów, które w minionych miesiącach miały miejsce w kilku branżach. W mniejszym stopniu dotyczą one walki o istnienie zakładów i obrony miejsc pracy, częściej koncentrują się na podniesieniu płac, na postulowaniu większego udziału szeregowych pracowników we wzroście gospodarczym. Oczekiwania najmniej zarabiających potęguje rozwarstwienie poziomu wynagrodzeń.

Kampania społeczna „Niskie płace barierą rozwoju Polski”

Kontynuując przyjętą zasadę lepszej skuteczności przez koncentrację na priorytetach przygotowaliśmy i rozpoczęliśmy w styczniu bieżącego roku zapowiedzianą już na zjeź-

dzie kampanię o podwyżki płac dla wszystkich grup zawodowych prowadzoną pod hasłem: „NISKIE PŁACE BARIERĄ ROZWOJU POLSKI”. Chcemy przez to dobitnie podkreślić, że polityka niskich płac potęguje emigrację i wpływa na obniżenie wzrostu gospodarczego. Wyższe płace – to także wyższe podatki i większy popyt.

Poprzez ekspertyzy ekonomiczne, wydany manifest, hasła i plakaty, konferencje prasowe, opracowania i referaty, prowokując podejmowanie tematów w audycjach telewizyjnych i artykułach prasowych stwarzaliśmy klimat sprzyjający wystąpieniom i działaniom organizacji zakładowych i branż. Akcja dobrze wpisała się w potrzeby i oczekiwania członków Związku i z pewnością należy ją kontynuować.

Misją „Solidarności” jest budowanie u ludzi poczucia bezpieczeństwa. W celu jej realizacji musimy nieustannie bronić praw pracowniczych, prowadzić walkę z patologiami i nieuczciwą konkurencją, uważnie śledzić zmiany na rynku pracy.

Stale zatrudnienie to obok godnej płacy fundament bezpieczeństwa pracownika i gwarancja dobrej i wydajnej pracy

Malejące bezrobocie i pojawiający się w niektórych branżach deficyt wykwalifikowanych pracowników nieco poprawiają złą sytuację. Mimo to rośnie potrzeba ochrony stałego zatrudnienia oraz przestrzegania standardów pracy. Właśnie bez poprawy przestrzegania prawa pracy i skuteczniejszej jego egzekucji, a także bez zdecydowanie wyższej płacy minimalnej, nie może być zgody Związku na otwieranie polskiego rynku pracy na imigrantów spoza Unii Europejskiej, co coraz częściej postulują pracodawcy. Dlatego tak ważne dla Związku i pracowników są legislacyjne inicjatywy prezydenckie. Ta już uchwalona, pozytywnie zmieniająca ustawę o Państwowej Inspekcji Pracy oraz dopiero skierowana do Sejmu: „O odpowiedzialności za czyny przeciwko prawom osób świadczących pracę”.

Równie mocno w misję budowania poczucia bezpieczeństwa pracowników wpisuje się obrona uprawnień emerytalnych dla osób pracujących w warunkach szczególnych i szczególnym charakterze. Od lat przestrzegamy kolejne rządy, że wokół tych rozwiązań istnieje groźba dużego konfliktu społecznego. To jedno z najpoważniejszych wyzwań stojących dzisiaj przed naszym Związkiem i innymi partnerami społecznymi, ale i przed rządzącą koalicją oraz parlamentem. Wierzymy, że konieczne rozwiązania zostaną wypracowane na trudnej drodze dialogu społecznego.

Razem jesteśmy skuteczniejsi

Rozwój liczebny Związku w już istniejących i tworzenie nowych organizacji tam, gdzie nie ma w ogóle „Solidarności” - to wielkie zadanie na szereg kadencji, wymagające ciężkiej pracy na wszystkich szczeblach od organizacji zakładowych po Komisję Krajową. Z dużym zaangażowaniem organizatorów szczebla krajowego prowadzimy, odnosząc pewne sukcesy, akcję organizowania związku w agencjach ochrony i sieciach handlowych.. Jesteśmy zresztą jedynym związkiem zawodowym, który podjął się tej trudnej misji w obronie praw ludzi tam zatrudnionych. Rozwój Związku to także cały szereg działań w zakresie informacji, promocji, tworzenia nowej oferty zachęcającej do wstępowania w nasze szeregi – jak choćby realizowany program Karty Rabatowej.

Niewątpliwie pojawiającym się coraz częściej zagrożeniem są wewnętrzne spory wynikające ze zmian własnościowych, ale też konflikty między strukturami. Musimy je rozwiązywać w duchu solidarności i zgodnie z naszym wewnętrznym prawem.

Dialog kulawy, ale konieczny

Prowadzenie dialogu społecznego na wszystkich poziomach to istota działalności związkowej. Dlatego jakość tego dialogu jest tak ważna dla osiągnięcia dobrych rezultatów. Deklaracje i prace przedstawicieli rządu i partnerów społecznych dotyczące umowy społecznej pozostają ciągle niespełnioną nadzieją. Niespełnioną również w sensie przeniesienia środka ciężkości debat publicznych na problemy społeczne, na problemy najistotniejsze dla pracowników. Niemniej uczestniczymy dalej w pracach nad Umową społeczną. Zapropono-

waliśmy także, aby dochodzić do ostatecznego kształtu Umowy krok po kroku – podejmując najpierw trud negocjacji paktu na rzecz stałego zatrudnienia. Jednocześnie należy dość nisko ocenić jakość dialogu społecznego – szczególnie w układzie trójstronnym. Brak uzgodnień, czy też niedotrzymywanie porozumień zawartych z „Solidarnością” wielokrotnie powodowały eskalację napięć i protesty.

Prowadzone przez nas badania ankietowe dowodzą, że większość członków „Solidarności” to sympatycy PIS-u, choć wynika z nich także, iż deklaratywne poparcie w skali kraju rzadko przekłada się na współpracę na szczeblu lokalnym. Nadzieje i oczekiwania rozbudzone deklaracjami programowymi tej partii, szczególnie związanymi z ideą „solidarnego Państwa”, w dużym stopniu ciągle oczekują na spełnienie. Niemniej wydaje się, że znaczna większość uznaje obecny poziom zaangażowania politycznego Związku za wystarczający, choć nie do końca skuteczny. Pragmatyka pracy i kontaktów struktur regionalnych na poziomie WKDS-ów i branżowych w ramach zespołów przy Komisji Trójstronnej oraz w samej TK ds. SG dowodzą jak wiele jest jeszcze do zrobienia przez przedstawicieli rządu i pozostałych partnerów, aby dialog społeczny zaczął przynosić zadowalające rezultaty.

Spośród zdarzeń pozytywnych dla Związku na podkreślenie zasługuje fakt, że na przełomie roku po raz pierwszy od wielu lat w badaniach opinii publicznej na skutek podwojenia się ilości osób deklarujących zaufanie i zmniejszenia o połowę ilości osób deklarujących nieufność do NSZZ „Solidarność” nastąpiło zrównanie się tych kategorii na poziomie ponad 30 punktów.

Tę tendencję trzeba utrzymać.

„Solidarność” we wspólnocie międzynarodowej.

W okresie sprawozdawczym miało miejsce szereg doniosłych zdarzeń w światowym i europejskim ruchu związkowym. W listopadzie ubiegłego roku w Wiedniu odbył się Kongres Zjednoczeniowy Światowych Central MKWZZ-u i ŚKP-u. Utworzono jedną organizację pod nazwą Międzynarodowa Konfederacja Związków Zawodowych oraz jej struktury wewnętrzne dla poszczególnych kontynentów w tym dla Europy pod nazwą PERC w kształcie, o który mocno zabiegała „Solidarność”. Z kolei w maju tego roku w Sewilli dokonano wyboru nowych władz i uchwalono program EKZZ na kolejną kadencję. We wszystkich tych zdarzeniach „Solidarność” aktywnie uczestniczy i odgrywa rolę na miarę swoich możliwości i aspiracji, zarówno merytorycznie, jak i personalnie. Ma to szczególne znaczenie w zakresie opiniowania europejskich aktów prawnych i udziału w debacie na temat obecnego, ale przede wszystkim przyszłego kształtu rynku pracy UE, przepływu osób i kapitału. Uczestnicząc w tych debatach, wielokrotnie podkreślaliśmy, że powodzenie projektu Unii Europejskiej w równym stopniu zależy od konkurencyjności na globalnym rynku, ale i od jakości zabezpieczeń społecznych, praw pracowniczych i ochrony rodziny.

Zapraszamy do lektury szczegółowych informacji o pracach Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w ciągu ostatnich dziesięciu miesięcy.

Uchwała KK nr 14/07

ws. ograniczeń łączenia funkcji związkowych, ze stanowiskiem w zakładzie pracy, administracji państwowej i samorządowej oraz w organizacji politycznej, w wewnętrznych jednostkach organizacyjnych Związku

Komisja Krajowa wnioskuje do Krajowego Zjazdu Delegatów o wprowadzenie poprawki do uchwały nr 1 XIX KZD, polegającej na dopisaniu w § 12 nowego dodatkowego ustępu o treści: „10. Zakazy o których mowa w ust. 4 – 7 stosuje się analogicznie przy wyborze władz wewnętrznych jednostek organizacyjnych wszystkich ponad zakładowych jednostek organizacyjnych Związku”.

Jednocześnie Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” zwraca się do wszystkich ponadzakładowych jednostek organizacyjnych Związku, o wprowadzenie ograniczeń łączenia

funkcji związkowych ze stanowiskiem w zakładzie pracy, administracji państwowej i samorządowej oraz w organizacji politycznej – o których mowa w § 47 Statutu, § 12 ust. 4 – 7 uchwały nr 1 XIX KZD oraz § 3 – 6 uchwały KK nr 23/04 – przy wyborze władz swoich wewnętrznych jednostek organizacyjnych.

Uchwała KK nr 15/07

ws. zmiany zasięgu działania regionów: Mazowsze i Płockiego

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”, działając na podstawie § 22 ust.4 Statutu NSZZ „Solidarność” oraz § 2 uchwały nr 7 XIX KZD, na wniosek podstawowych jednostek organizacyjnych Związku z powiatu płońskiego, podejmuje decyzję o zmianie zasięgu działania regionów, rozszerzając obszar Regionu Płockiego o powiat płoński w województwie Mazowieckim.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Niniejsza uchwała stanowi podstawę do niezwłocznego wpisania jednostek organizacyjnych Związku z powiatu płońskiego do regionalnego rejestru jednostek organizacyjnych w Regionie Płockim. Zarejestrowanie tych jednostek organizacyjnych w Regionie Płockim, skutkuje jednoczesnym wyrejestrowaniem ich z Regionu Mazowsze, ze wszystkimi tego konsekwencjami.

Region rejestrujący jednostki organizacyjne jest zobowiązany do poinformowania pracodawców, których te jednostki organizacyjne obejmują swoim działaniem, o zmianie ich władz nadrzędnych.

Uchwała KK nr 16/07

ws. powołania zespołu mediacyjnego

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” powołuje zespół mediacyjny ds. rozwiązywania konfliktów wewnątrz Związku w składzie:

- Jerzy Langer
- Bogdan Kubiak
- Jacek Smagowicz
- Marian Krzaklewski
- Ewa Zydorek
- Tomasz Wójcik

Stanowisko KK nr 9/07

ws. braku strategii państwa przeciwdziałania emigracji i imigracji pracowników

W oparciu o obserwację zjawisk i procesów zachodzących na polskim rynku pracy oraz doświadczeń innych krajów europejskich, które miały podobną sytuację, Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” stwierdza, że coraz bardziej dotkliwy jest brak strategii państwa skutecznie przeciwdziałającej niekorzystnym zjawiskom rosnącej emigracji i imigracji pracowników.

1. Polska 2007 roku staje się krajem emigracyjno-imigracyjnym z przewagą pracy nielegalnej migrantów. Staje się również krajem tranzytowym i będzie takim, aż do chwili zauważalnej zmiany polityki państwa i pracodawców w stosunku do pracowników, azylantów i migrantów. Zmiana taka wymaga opracowania i stosowania przez państwo jasno okre-

ślonej strategii wobec ruchów emigracyjnych, migracyjnych i reemigracji. Tezą zasadniczą tej strategii winno być tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi gospodarstwu kraju, przedsiębiorstw, pracowników, młodzieży oraz zwiększeniu dochodów pracowników i gospodarstw domowych. Coraz bardziej atrakcyjnymi powinno stawać się życie w kraju, warunki pracy, płacy, dostęp do usług, szczególnie w zakresie edukacji. Z raportu MPiPS z 2007 r. „Zatrudnienie w Polsce” wynika, że przyczyną emigracji Polaków są niskie wynagrodzenia, wysokie bezrobocie, niski wzrost zatrudnienia i wysokie koszty utrzymania. To są również przyczyny imigracji do Polski i do Europy.

2. Emigracja. Polska staje się krajem emigracji netto (więcej obywateli z niej wyjeżdża niż przyjeżdża). Emigracja jest przyczyną obniżania efektywności krajowych systemów ubezpieczeniowych, niższego PKB, niszczenia rodzin, pogorszenia konkurencyjności. Najczęściej emigrują fachowcy, ludzie wykształceni i potrzebni polskiej gospodarce.
3. Imigracja. Polska staje się krajem nielegalnej pracy imigrantów. Powoduje to obniżanie płac, wzrost lokalnego bezrobocia, obniżenie prestiżu niektórych zawodów i szkoleń zawodowych, standardów pracy (praca byle jaka, krótkoterminowa, nisko opłacana). Zatrudnianie cudzoziemców może pełnić rolę uzupełniającą na rynku pracy pod warunkami legalności pracy i niedyskryminacji płacowej i socjalnej migrantów.
4. Reemigracja. W Polsce powroty do kraju mają szansę zaistnieć tylko pod warunkiem polityki państwa i pracodawców zwiększającej atrakcyjność warunków życia, pracy, płacy i dostępu do usług. Badania IPiSS wykazały, że płaca motywująca do powrotu do kraju to kwota około 4 000 zł miesięcznie.

Zadania państwa i rządu Poprawa mobilności instytucji

1. Powołanie ośrodka koordynującego określenie kierunków polityki państwa w zakresie migracji, emigracji i reemigracji.
2. Opracowanie strategii, z której wynika, że polityki migracyjne mają się przyczynić do wzrostu legalności pracy, uzupełniania lokalnych braków rąk do pracy, do rozwoju gospodarki krajowej, lokalnej. Natomiast polityka migracyjna nie może służyć do rozwiązywania doraźnych, głównie lobbystycznych, problemów pracodawców.
3. Poprawianie prawa pracy, egzekucja przestrzegania prawa pracy, standardów pracy i warunków socjalnych migranta i jego rodziny, przeciwdziałanie dyskryminacji w zakresie warunków zatrudnienia i wynagrodzenia a także przeciwko pracy nielegalnej lub nierejestrowanej.
4. Zorganizowanie zintegrowanego systemu informatycznego m.in. w celu likwidacji obecnej fikcji statystycznej, stworzenie baz danych emigrantów i imigrantów, stworzenie baz danych zapotrzebowań polskich branż i przedsiębiorstw.
5. Zorganizowanie sprawnego systemu kontroli wieloinstancyjnej, ze zmianą kwalifikacji prawnej tzw. zatrudnienia na czarno z wykroczenia na przestępstwo, z wyższymi sankcjami finansowymi, zamknięciem czasowym lub dłuższym przedsiębiorstwa, cofnięciem licencji, konfiskatą mienia i karą więzienia, wreszcie, tworzeniem banków danych nieuczciwych pracodawców, pośredników i agencji.
6. Zawieranie dwustronnych umów z rządami zainteresowanych państw w celu lepszej ochrony imigrantów na zasadzie wzajemności (pomoc konsularna, integracja, pomoc w reemigracji).
7. Działania ochronne polskiego rynku pracy poprzez tworzenie przepisów ograniczających dostęp do krajowego rynku zagranicznym pracodawcom nie stosującym zasad społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR), ograniczenie okresowe przyjazdów i wyjazdów obywateli spoza UE.

8. Ratyfikacja konwencji MOP nr 97, 143, 181, o co wnosił NSZZ „Solidarność” poprzez decyzje Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nr 220/04 z 24.08.2004 r. i 217/06 z 20.12.2006 r.
9. Poprawienie pracy publicznych służb zatrudnienia w zakresie mobilności polskich bezrobotnych, pozyskiwania dla nich ofert pracy i informacji o prawdziwej sytuacji na rynku pracy, m.in. w zakresie potrzeb pracodawców szkoleń pracowników oraz bezrobotnych.
10. Opracowanie polityki integracji migrantów w celu uniknięcia kryzysów społecznych ujawnionych w krajach starej Unii Europejskiej.

Generalnie założenia polskiej strategii migracyjnej, emigracyjnej i reemigracji winny przyczynić się do działań państwa chroniących polski rynek pracy i płacy, preferując wsparcie dla polskich przedsiębiorców i pracowników oraz bezrobotnych a pracę migrantów traktować jako uzupełnienie, pod warunkiem zgody właściwej powiatowej rady zatrudnienia.

Pracodawcy

Poprawa mobilności pracowników

Pracodawcy winni wykorzystywać polskie zasoby rynku pracy m.in. zgłaszając wcześniej swoje potrzeby do publicznych służb zatrudnienia i korzystając z dostępnych ulg na zatrudnienie sezonowe i szkolenia pracowników, które należy rozszerzyć m.in. na pracowników tymczasowych. W sytuacji rzeczywistego braku rąk do pracy pracodawcy winni ubiegać się o pracowników spoza UE pod warunkiem skierowania ich przez publiczne służby zatrudnienia za zgodą powiatowej rady zatrudnienia i za odpowiednim zabezpieczeniem finansowym.

Warunki pracy i płacy winny być nie gorsze od warunków dla polskich pracowników, a ponadto pracodawcy zatrudniający cudzoziemców winni również odpowiadać za zapewnienie standardów socjalnych, aby uniknąć urągającej ludzkiej godności sytuacji, w jakich niekiedy znajdują się polscy pracownicy zagranicą.

Publiczne służby zatrudnienia

Poprawa mobilności bezrobotnych

Publiczne służby zatrudnienia winny preferować szkolenia i zatrudnienia polskich bezrobotnych. W tym celu, zgodnie z działaniem 6.7 Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2006 r., należy wykonać badanie z wpływu migracji na rynek pracy w Polsce, a także codzienny monitoring sytuacji na lokalnym rynku pracy, m.in. poprzez badanie zawodów deficytowych, nadwyżkowych a także potrzeb pracodawców. Z tych analiz powinny powstawać bazy danych bezrobotnych miejscowych, pracowników migrujących, potrzeb pracodawców i ofert pracy.

Do zadań publicznych służb zatrudnienia winno należeć sprawdzenie reputacji i wiarygodności pracodawcy a także niepublicznych agencji zatrudnienia. Bardziej rygorystyczna powinna być też polityka przyznawania certyfikatów wszelkim pośrednictwom pracy. Agencje pracy nie mogą stać się furtką dla dumpingowego otwierania polskiego rynku pracy na tanich imigrantów.

Dokonując tej krótkiej oceny zjawisk migracyjnych na polskim rynku pracy Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” oczekuje od powołanego zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów Zespołu do Spraw Migracji, poszerzenia składu zespołów roboczych o partnerów społecznych i wypracowania strategii polityki migracyjnej państwa w oparciu o rzetelne dane stworzonego polskiego systemu informatycznego, a także w oparciu o założenia Krajowego Programu Reform 2005-08 (działania 3.3.).

Natomiast w obecnej chwili nadrzędnymi pozostaje:

- zatrudnianie polskich bezrobotnych;
- podnoszenie ich kwalifikacji zawodowych;

- działanie na rzecz stałego zatrudnienia;
- wzrost płac i systematyczne podnoszenie stopy życiowej Polaków, w celu wyhamowania emigracji i spowodowania powrotu emigrantów do pracy w kraju;
- zatrudnianie imigrantów wyłącznie legalnie i uzupełniająco, zgodnie ze standardami UE, MOP i krajowymi;
- ścigania nielegalnego zatrudnienia w celu zamiany tysięcy nielegalnych miejsc pracy na legalne;
- rygorystyczna kontrola przestrzegania standardów pracy i płacy.

DZIAŁ DS. POLITYKI SPOŁECZNEJ

WSKAŹNIKI GUS

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w maju 2007 r.

Wyszczególnienie	V 2007			I-V 2007
	XII 2006= =100	V 2006= =100	IV 2007= =100	I-V 2006= =100
OGÓŁEM	102,2	102,3	100,5	102,1
Żywność, napoje bezalkoholowe i alkoholowe oraz wyroby tytoniowe	104,1	103,9	101,1	103,5
Żywność i napoje bezalkoholowe	104,9	104,3	101,2	103,8
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,5	101,9	100,3	101,8
Odzież i obuwie	95,2	92,6	100,0	92,5
Mieszkanie	101,9	103,2	100,3	103,3
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	102,1	103,7	100,3	104,0
w tym nośniki energii	101,1	103,1	99,9	104,3
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,8	100,9	100,2	100,5
Zdrowie	101,6	102,0	100,2	101,6
Transport	105,5	100,6	100,8	100,3
w tym paliwa do prywatnych środków transportu.	111,4	100,8	101,6	100,5
Łączność	99,9	102,0	100,0	102,1
Rekreacja i kultura	100,2	102,8	100,0	102,3
Edukacja	100,4	101,1	100,0	101,1
Restauracje i hotele	101,5	103,3	100,4	102,9
Inne towary i usługi	100,4	100,8	100,1	100,9

Mieszkania oddane do użytkowania^{a)} w okresie I-V 2007 r.

Formy budownictwa	2007				
	liczba mieszkań	V		I-V	
		V 2006=100	IV 2007 = 100	liczba mieszkań	I-V 2006=100
Ogółem	8839	133,9	106,6	43583	103,3
Spółdzielcze	354	98,1	67,0	2863	80,6
Indywidualne	4843	120,3	100,6	25301	115,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	3181	194,0	122,3	13346	101,3
Pozostałe ^{b)}	461	79,9	132,5	2073	57,6

a) Dane meldunkowe - mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

b) Zakładowe, komunalne, społeczne czynszowe.

Przeciętne zatrudnienie i wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw¹ w maju 2007 r.

Wyszczególnienie	V 2007			I-V 2007
	w liczbach bezwzględnych	IV 2007 = 100	V 2006 = 100	I-V 2006=100
Sektor przedsiębiorstw				
Zatrudnienie w tys.	5115,8	100,2	104,4	104,3
Przeciętne wynagrodzenie ogółem (brutto) w zł	2776,92	99,7	108,9	108,2
w tym bez wypłat z zysku	2773,93	99,7	109,1	108,2

• Źródło: GUS

DZIAŁ DS. WALKI Z BEZROBOCIEM

NACZELNA RADA ZATRUDNIENIA

31 maja br. odbyła się Naczelna Rada Zatrudnienia z udziałem nowej wiceminister pracy Haliny Olendzkiej odpowiedzialnej za prawo pracy, rynek pracy i fundusze celowe. Zabrakło natomiast wiceministra Kazimierza Kuberskiego oraz przewodniczących Rady. W rezultacie obrady prowadziła strona społeczna Wiesława Taranowska (OPZZ).

Z podanej w pigułce informacji MPiPS liczba bezrobotnych zarejestrowanych w psz w końcu kwietnia wyniosła 2.103,1 tys. osób, co oznacza, że od początku roku ubyło ponad 206 tys. bezrobotnych. Stopa bezrobocia wyniosła 13,7 %. Bezrobotnych młodych, do 25 roku życia było 403,7 tys. tj. 19,2%, bezrobotnych

powyżej 50 roku życia było 423,5 tys. tj. 20,1%, długotrwale bezrobotnych (powyżej 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat) było 1.386,4 tys. osób tj. 65,9%. Bezrobotnych bez prawa do zasiłku było 86,4% tj. 1.817,9 tys. osób. Na te liczby jedyną pocięgą było 125,7 tys. ofert pracy w kwietniu, a od początku roku 426,2 tys. ofert pracy.

Pani Magdalena Sweklej Naczelnik Departamentu Migracji w MPiPS przedstawiła skalę migracji zarobkowej Polaków, założenia do konstruowanej aktywnej polityki migracyjnej państwa oraz działania doraźne.

W tej części obrad zakwestionowałem ślamazarność i połowiczność działań rządu i resortu wnioskując o poszerzenie składu grup roboczych Zespołu Rady Ministrów. Ponadto z powodu zagrożeń dla polskich systemów ubezpieczeniowych z powodu emigracji oraz obniżenia płac, zwiększenia bezrobocia, zapaści szkoleniowej z powodu migracji do Polski, z przewagą pracy nielegalnej nad legalną, należy przyspieszyć terminy utworzenia systemu monitoringu tych zjawisk oraz zdecentralizować decyzje do poziomów i kierunków zatrudnienia.

W związku z opublikowaniem materiałów MPiPS świadczących o systemie wyzysku przez pracodawców pracowników migrujących, zawnioskowałem o porządną kontrolę tego procederu, wzmocnienia kontroli, utworzenia banku nieuczciwych pracodawców, oraz uznania prawnego dzisiejszych wykroczeń za przestępstwo, z karami zarówno konfiskaty majątku jak i więzienia dla opornych.

Na kolejnym posiedzeniu z udziałem K.Kuberskiego mają być przedłożone nowe informacje (w co nie wierzę, bo ani w Polsce, ani w Europie nie ma dobrego systemu informacyjnego w tej materii).

W kolejnym punkcie obrad oburzenie strony społecznej wywołała propozycja Ministra Finansów likwidacji Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Po krótkiej dyskusji wydano oświadczenie żądające powstrzymania tego pomysłu (załącznik). W tej części obrad przyjęto informację Krzysztofa Kaczmarka Dyrektora Departamentu Funduszy o działalności FGŚP w roku 2006.

Ponad godzinę zajęło sprawozdanie roczne z realizacji Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2006 rok. Sprawozdanie potwierdziło słuszność opinii Prezydium KK Nr 68/06 z 11 kwietnia 2006, bo po kolejnym roku działań w ramach Krajowego Programu Reform kilkadziesiąt zadań nie podaje ani efektów cząstkowych wzrostu zatrudnienia ani bilansu ogólnego przyrostu nowych miejsc pracy o wysokiej jakości, jak to określa odnowiona Strategia Lizbońska.

W tej części obrad powrócił temat zatrudniania cudzoziemców spoza UE. Nie wyraziłem zgody na programowe szukanie pracowników spoza wschodniej granicy Polski z powodu dużego bezrobocia młodzieży, szczególnie wiejskiej oraz bezrobocia długoterminowego. Zadaniem państwa polskiego i pracodawców jest dobre rozpoznanie potrzeb i szybkie przeszkolenie polskich bezrobotnych, a nie zwiększanie szarej strefy, nielegalnego zatrudnienia i nowego niewolnictwa.

Z zadań niewykonanych, szczególnie razi niewdrożenie standardów podstawowych usług rynku pracy, brak raportu o efektywności Funduszu Pracy, brak monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, brak badania wpływu migracji na rynek pracy i budownictwa mieszkaniowego. I o jakiej to poprawie mobilności pracowników i bezrobotnych można marzyć czy o reemigracji?

Również wiele zastrzeżeń wniesiono do informacji o Regionalnych Planach Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2007 rok. Tradycyjnie w większości PPDZ brak jest wskaźników i rezultatów, które pokażą w jaki sposób ich realizacja wpłynie na poprawę sytuacji na regionalnych rynkach pracy. Już z góry można założyć, że sprawozdanie z KPD RZ za rok 2007 znowu nie odpowie na pytanie ile to nowych miejsc pracy stworzono za polskie złotówki z Funduszu Pracy i euro z Europejskich Funduszy Strukturalnych.

W sprawach różnych przekazałem informację, że w roku 2006 pod rządami ustawy o zatrudnieniu pracowników tymczasowych umowy cywilne niestety dogoniły umowy o pracę. W roku 2005 kontrahentów cywilnych było 78 tys. przy 127 tys. zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, podczas gdy w roku 2006 kontrahentów cywilnych było już 140 tys. a kodeksowych 148 tys. Dwukrotnie wzrosła też liczba osób zatrudnionych sezonowo do 1 roku i ponad rok. Wbrew orzecznictwu sądowemu pracodawcy już wydłużyli pojęcie sezonu tak znacząco, że niech się nie dziwią protestom NSZZ „Solidarność” przeciw dalszym planom elastyczności rynku pracy.

Posiedzenie zakończyło wystąpienie Pani wiceminister H. Olendzkiej deklarującej, że zgodnie z kierunkiem debaty będzie robić wszystko z pracownikami resortu

by przybyło więcej nowych i lepszych miejsc pracy.

• *Jacek Smagowicz - Warszawa, 31 maja 2007 r*

Załącznik

Stanowisko Naczelnej Rady Zatrudnienia z dnia 31 maja 2007 r.

W związku z uzyskaną informacją o projekcie połączenia FGŚP i FP na wniosek Ministra Finansów NRZ przypomina, że wszelkie zmiany w tej materii należą do jurysdykcji partnerów społecznych płacących składkę na „fundusz solidarnościowy”.

Dlatego NRZ wnioskuje o powstrzymanie prac idących w kierunku likwidacji FGŚP do chwili uzyskania wszelkich materiałów dla strony społecznej w NRZ jak i Trójstronnej Komisji ds. Społeczno Gospodarczych, która zgodnie z zapisem Paktu o Przedsiębiorstwie Państwowym w Trakcie Przekształcenia miała patronować nad rozwojem FGŚP w celu ochrony płacy

pracowniczej i miejsc pracy w sytuacji przejściowych trudności pracodawcy.

Naczelna Rada Zatrudnienia wnioskuje o przedstawienie założeń i uzasadnienia do projektów ustaw w trakcie obrad NRZ.

NRZ zauważa, iż zgodnie z art. 22 ustęp 4 punkt 5 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wszystkie projekty ustaw dotyczących promocji zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia..., powinny być zaopiniowane przez NRZ.

POSIEDZENIE ZESPOŁU KK DS. PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU

1 czerwca 2007 r. w Warszawie odbyło się posiedzenie Zespołu Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” ds. przeciwdziałania bezrobociu. Przewodniczący poinformował o wynikach spotkania (26.04.07) z nowym wiceministrem pracy Haliną Olendzką (nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia, założenia do nowych ustaw o polityce rynku pracy i obowiązkowym ubezpieczeniu od ryzyka bezrobocia + kontynuacja wydawnictwa „Rynek Pracy”) oraz przebiegu posiedzenia w sejmowej komisji pracy poświęconemu emigracji Polaków (26.06.07).

Ponadto członkowie Zespołu zapoznali się także z przebiegiem Naczelnej Rady Zatrudnienia (31.05.07). Podczas tego posiedzenia przyjęto informację MPiPS o realizacji planu finansowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz sprawozdanie z realizacji Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia za rok 2006 (mimo wielu kry-

tycznych uwag NSZZ „Solidarność”). Negatywnie zaopiniowano plan Regionalnych Działań na Rzecz Zatrudnienia w roku 2007 (je przedstawiono efektów w postaci nowych tworzonych podmiotów i miejsc pracy). Odrzucono (na wniosek Związku) pomysł Ministra Finansów połączenia Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z Funduszem Pracy.

Dalej przewodniczący poinformował, że nikt z 13 członków Zespołu nie przesłał swoich uwag do przesłanych uprzednio tematów do ewentualnej umowy społecznej ani zamiaru uczestnictwa w pracach TK S-G własnego czy ekspertów.

Przyjęto stanowisko negatywnie opiniujące pomysł Ministra Finansów wyrażony w przepisach wprowadzających ustawę o finansach publicznych połączenia Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z Funduszem Pracy zobowiązując przewodniczącego do opracowa-

nia odpowiedniego stanowiska na najbliższe posiedzenie Prezydium KK

Podczas omawiania problemów migracji przyjęto:

- ws. emigracji - zapowiedź przez rząd większej ilości legalnych miejsc pracy oraz zabezpieczenie praw pracowniczych przez konsulaty,
- ws. migracji - ochrony polskiego rynku, preferencji dla zatrudnienia Polaków, wyższe płace i jakość szkoleń, nie dyskryminowanie imigrantów, decyzyjność dla powiatowych rad zatrudnienia
- ws. reemigracji – duże inwestycje państwowe np. EURO 12, autostrady, budownictwo mieszkaniowe, wyższe płace (dwie średnie krajowe)

Podczas omawiania sytuacji na rynku pracy tymczasowej postanowiono działać na rzecz wyjęcia z ustawy o zatrudnieniu tymczasowym kontraktów cywilnych (w stosunku do lat ubiegłych kontrakty cywilne dogoniły umowy o prace podlegające rygorom kodeksu pracy). Również niemożliwa jest zgoda Związku na wydłużenie sezonowości. Odnotowano dwukrotny wzrost zatrudnienia tymczasowego do 1 roku, oraz kilkakrotnie powyżej 1 roku.

Zespół przyjął także sprawozdanie przewodniczącego Zespołu za okres lipiec 2006 – maj 2007.

- *Jacek Smagowicz - Warszawa 1 czerwca 2007 r*

KOMITET MONITORUJĄCY NARODOWY PLAN ROZWOJU/PODSTAWY WSPARCIA WSPÓLNOTY NA LATA 2004 – 2006

Dziesiąte posiedzenie Komitetu Monitorującego Narodowy Plan Rozwoju/Podstawy Wsparcia Wspólnoty (2004 – 06) odbyło się 15 czerwca 2007 pod przewodnictwem wiceministra rozwoju regionalnego Jerzego Kwiecińskiego.

Komitet przyjął prezentację p. K. Piątkowskiej z Instytucji Zarządzającej PWW w zakresie sprawozdania rocznego z realizacji NPR w roku 2006.

W rocznej informacji pominąłem elementy z polityki makro, znane wszystkim w zakresie przyspieszenia rozwoju gospodarczego. Natomiast muszę podkreślić skuteczność programu naprawczego Minister Grażyny Gęsickiej w zakresie ubiegłorocznych zmian w systemie prawnym, instytucjonalnym, nadzorze, kontroli i co najważniejsze w nadkontraktacji środków.

Do końca 2006 umowami objęto 76,5 tys. projektów (w tym 130 w ramach Funduszu Spójności). Wartość tych projektów osiągnęła 91% alokacji przyznanej Polsce na lata 2004 – 06. Do końca roku zakończono 45,5 tys. projektów, które przyczyniły się do objęcia wsparciem z Eu-

ropejskiego Funduszu Socjalnego około 1,1 mln osób, wybudowano 195 km autostrad, zmodernizowano około 1700 km dróg, zbudowano 70 nowych oczyszczalni ścieków, wsparto 13 tys. przedsiębiorstw i 12 tys. gospodarstw rolnych. W 2006 zrefundowano wydatki w wysokości 8.093 mln zł, tj. 76% środków wypłaconych od uruchomienia programów, inaczej 1/3 alokacji.

W toku debaty nad sprawozdaniem (po raz kolejny) zwróciłem się o uzupełnienie sprawozdania o całoroczny bilans nowo utworzonych podmiotów gospodarczych, ochronianych i utworzonych miejsc pracy, zarówno w poszczególnych programach operacyjnych jak i w całym NPR/PWW. Ponadto poprosiłem o wyliczenie kosztów utworzonych miejsc pracy oraz zbadanie trwałości tych miejsc pracy.

NSZZ „Solidarność” jest także zainteresowany ilością zdobytych nowych kwalifikacji zawodowych polskich pracowników wobec planów rządu jak i pracodawców rekrutacji cudzoziemców do pracy w niektórych sektorach usług, budownictwa, rolnictwa, gastronomii. Uzyskałem odpowiedź, że są przygotowywane raporty m.in. o

wpływie NPR na rynek pracy oraz o efektywności programów operacyjnych.

Natomiast problemem nowych programów będzie standaryzacja budowy i przetwarzania wskaźników, tak by były one porównywalne.

Podczas omawiania stanu wdrażania NPR/PWW w okresie styczeń – maj 2007 M. Kalupa z Instytutu Zarządzania PWW poinformował, że do końca maja 2007 Komisja Europejska zrefundowała Polsce ponad 2,81 mld euro z należnych 3,18 mld euro. Ponadto została przyjęta informacja o ostatnich zmianach legislacyjnych (m.in. ustawa o prawie zamówień publicznych, rozporządzenia MRR ws. trybu, terminów i zakresu sprawozdawczości dot. realizacji NPR i trybu kontroli).

Ostatecznym terminem kwalifikowalności wydatków będzie 31 grudnia 2008 i 30 kwietnia 2009 (w przypadku beneficjentów końcowych udzielających pomocy publicznej). W roku 2008 nie będzie obowiązywała zasada N+2.

Inne ważne terminy to:

- 31.12.2007 r – rozliczenie alokacji za 2005 r.
- 31.12.2008 r. – ostateczny termin dokonywania zmian w uzupełnieniach programów
 - ostateczny termin dokonywania wydatków przez beneficjentów końcowych
- 31.10.2009 r – termin przekazania do KE dokumentów zamknięcia SPO Restrukturyzacja
- 31.03.2010 r. – przekazanie dokumentów zamknięcia PO Pomoc techniczna
- 31.07.2010 r. – przekazanie dokumentów zamknięcia SPO RZL, ZPORR, SPO WKP, SPO Transport, SPO Rybołówstwo

W ostatnim punkcie obrad wiceminister J. Kwieciński przedstawił pierwszy program operacyjny na lata 2007 – 15 wynegocjowany z Komisją Europejską 11 czerwca 2007 r.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki jest największym w historii Unii Europejskiej programem współfinansowanym z

Europejskiego Funduszu Społecznego. Całość kwoty, jaką przewidziano na jego realizację to ponad 11,4 mld EUR, z czego ponad 9,7 mld EUR stanowią środki EFS, a ok. 1,7 mld EUR – środki krajowe.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki składa się z 10 Priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym:

- I. Zatrudnienie i integracja społeczna – 506,2 mln EUR (w tym 430,3 mln EUR z EFS),
- II. Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących – 778,0 mln EUR (w tym 661,3 mln EUR z EFS),
- III. Wysoka jakość oświaty – 1.006,2 mln EUR (w tym 855,3 mln EUR z EFS),
- IV. Szkolnictwo wyższe i nauka – 960,4 mln EUR (w tym 816,3 EUR z EFS),
- V. Dobre rządzenie – 610,9 EUR (w tym 519,2 mln EUR z EFS),
- VI. Rynek pracy otwarty dla wszystkich – 2.256,9 mln EUR (w tym 1.918,4 mln EUR z EFS),
- VII. Promocja integracji społecznej – 1.552,9 mln EUR (w tym 1.320,0 mln EUR z EFS),
- VIII. Regionalne kadry gospodarki – 1.588,5 mln EUR (w tym 1.350,2 mln EUR z EFS),
- IX. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach – 1.703,4 mln EUR (w tym 1.447,9 mln EUR z EFS),
- X. Pomoc techniczna – 456,8 mln EUR (w tym 388,3 mln EUR z EFS).

Instytucjami odpowiedzialnymi za wdrażanie poszczególnych Priorytetów PO KL (Instytucjami Pośredniczącymi) są:

- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej (Priorytet I i II),
- Ministerstwo Edukacji Narodowej (Priorytet III),
- Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Priorytet IV),
- Samorzady województw (Priorytet VI – IX),

Oczekuje się, że dzięki realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki m.in.:

- szkoleniami zostanie objętych ok. 610.000 pracowników przedsiębiorstw oraz 24.000 pielęgniarek i położnych, a także 1.200 lekarzy deficytowych specjalności (onkologia, kardiologia i medycyna pracy),
- wsparcie otrzyma ok. 950.000 osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym: 250.000 osób do 24 roku życia oraz 150.000 osób w wieku 50 – 64 lata,
- środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej otrzyma ok. 100.000 osób,

dzięki czemu powstanie ok. 110.000 nowych miejsc pracy,

- wsparcie otrzyma 355 publicznych instytucji rynku pracy oraz ok. 1.900 instytucji pomocy społecznej.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki pozwoli m.in. na:

- zwiększenie do poziomu 60% (z 54% w 2006 r.) wskaźnika zatrudnienia osób w wieku produkcyjnym (15 – 64 lata) w Polsce oraz
 - zmniejszenie do 14% (z 21% w 2005 r.) wskaźnika zagrożenia ubóstwem.
- *Jacek Smagowicz - Gdańsk, 18 czerwca 2007 r.*

OBOWIĄZKOWE UBEZPIECZENIE OD RYZYKA BEZROBOCIA W SEJMIE

W programie wyborczym PiS znalazło się obowiązkowe ubezpieczenie od ryzyka bezrobocia jako odpowiedź na wieloletni postulat NSZZ „Solidarność”.

Przypominam, że wcześniej wprowadzenie obowiązkowego ubezpieczenia od ryzyka bezrobocia znalazło się w Programie Promowania Produktywnego Zatrudnienia i Zmniejszenia Bezrobocia (3.06.1997 przyjęty przez Radę Ministrów), Narodowej Strategii Wzrostu Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w latach 2000 – 06 (przyjęta 4.01.2000) i w Narodowym Planie Działania na Rzecz Zatrudnienia na lata 2000 – 02 (zadanie 8) i miało być wdrożone do 2006 roku.

14 czerwca 2007 r. w sejmowej komisji pracy z udziałem posłów Stanisława Szweda i Beaty Mazurek (PiS) wiceminister pracy Halina Olendzka przedstawiła informację wstępną o założeniach do ustawy o ubezpieczeniu od ryzyka bezrobocia w kontekście systemów ubezpieczenia od bezrobocia w wybranych krajach Unii Europejskiej (załącznik).

W toku debaty nad przedłożonym materiałem Resortu Pracy zakwestionowałem za szybki (wg mnie) termin opracowania regulacji prawnych, możliwych dopiero po uzyskaniu consensusu w Trójstronnej

Komisji ds. Społeczno – Gospodarczych z pracodawcami (a będzie to trudne ze względów politycznych, pracodawcy w opozycji do rządu i związków zawodowych, jak i wątpliwe źródła finansowania). Dalej, zwróciłem się o przekazanie dla wszystkich partnerów społecznych ekspertyzy Christophera J.O'Learego uzupełnionej o aktualne wyliczenia finansowania zasiłków w latach 1995 – 2006 oraz o zestawienie uwag partnerów społecznych do opracowywanych uprzednio projektów ustaw wprowadzających ten mechanizm do życia w latach 2005 – 2000.

Ponadto zwróciłem uwagę na zasadność konstrukcji zróżnicowanej składki dla pracodawców, wyższej dla tych co w roku obrachunkowym zwalniali pracowników, znacząco niższej dla tych co nie dokonywali zwolnień. Samo ubezpieczenie powinno objąć pracowników, którzy zostali zwolnieni nie z własnej winy i powinno ono wynikać tak ze stażu, jak wysokości zarobków czy wysokości opłacanej składki.

Problemem do rozstrzygnięcia jest wybór modelu ubezpieczenia (będzie to musiał być model mix, bo nie widzę możliwości powrotu publicznych służb zatrudnienia w kompetencje Ministra Pracy). Ale bez względu na wybrany model zauważam,

że całość administrowania systemem będzie na poziomie powiatów i powinien ten fakt być uwzględniony w budżecie instytucji ubezpieczeniowej.

Wszelkie badania i ekspertyzy na etapie budowania projektu usług powinny być zamówione przez MPiPS w formie projektów badawczych i symulacji finansowych opłaconych przez Europejski Fundusz Socjalny.

Załącznik

Warszawa, 24 maja 2007 r.
Minister Pracy i Polityki Społecznej
Anna Kalata
DRP-IV-0700-01-ZS/07

Pan Włodzimierz Stępień
Przewodniczący Komisji Pracy
Sejmu RP

Szanowny Panie Przewodniczący

Nawiązując do planu pracy Komisji Pracy na I półrocze 2007 r. oraz odpowiadając na pismo Pana Przewodniczącego z dnia 3 kwietnia br. (znak: PRC-181-30-2007) ws. przekazania informacji Ministra Pracy i Polityki Społecznej o założeniach do ustawy o ubezpieczeniu od bezrobocia, uprzejmie przekazuję następujące informacje:

Współcześnie, w krajach o gospodarce rynkowej występują z reguły systemy obowiązkowego ubezpieczenia od bezrobocia, a w wielu z nich – również systemy dobrowolnego ubezpieczenia od bezrobocia. Świadczenia z tytułu bezrobocia, przewidziane w tych systemach, wchodzą niejako w programy ograniczenia bezrobocia. Organizacyjnie ubezpieczenie od bezrobocia jest w wielu państwach powiązane z administracją pracy jako jeden ze środków walki z bezrobociem oraz łagodzenia jego skutków.

Systemy obowiązkowego ubezpieczenia od bezrobocia najczęściej są powiązane z ubezpieczeniami społecznymi albo stanowią ich integralną część. Występują też systemy oddzielne dla określonych grup zawodowych, związane ze specyfiką pracy.

Zwracam uwagę na niezbędność instytucji ubezpieczenia w celu ucywilizowania ochrony bezrobotnych zwolnionych nie z własnej winy, w ich staraniach powrotu do pracy, do alternatywnego zatrudnienia, zgodnie ze standardami MOP i UE.

Przedkładając te wstępne informacje oczekuję na uwagi od zainteresowanych członków Związku.

• *Jacek Smagowicz - Gdańsk, 20 czerwca 2007 r*

W ramach dobrowolnego ubezpieczenia mieszczą się związkowe kasy ubezpieczenia od bezrobocia, niekiedy subwencjonowane przez państwo (np. w Danii). Przynależność do kasy bezrobocia jest najczęściej związana z przynależnością związkową.

W niektórych państwach istnieją także systemy świadczeń uzupełniających z tytułu bezrobocia, zagwarantowane w układach zbiorowych dla niektórych grup pracowników. Świadczenia te są wypłacane niezależnie od świadczeń przewidzianych przez obowiązkowe ubezpieczenia od bezrobocia (np. przemysł lekki w Belgii).

Temat wprowadzenia systemu ubezpieczenia od bezrobocia w Polsce był podejmowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej w połowie lat dziewięćdziesiątych. Z uwagi jednak na trwający proces transformacji gospodarki oraz wdrażanie trzech dużych reform, a mianowicie:

- reformy administracyjnej państwa,
- reformy systemu ubezpieczeń społecznych oraz
- reformy systemu ubezpieczeń zdrowotnych,

oceniono, że wprowadzenie takiego systemu jest przedwcześnie i pracę nad nim przerwano. Jednocześnie wyrażono opinię, że prace nad wprowadzeniem systemu ubezpieczenia od bezrobocia powinny być wstrzymane między innymi do czasu:

- wdrożenia reformy systemu ubezpieczeń społecznych (sprawne funkcjonowanie systemów informatycznych, wprowadzenie kont osobistych, usprawnienie systemu poboru składek),
- ustabilizowanie się sytuacji na rynku pracy – stopa bezrobocia na poziomie niższym niż 10%,
- możliwość wprowadzenia systemu ubezpieczenia od bezrobocia bez zwiększania kosztów pracy i obciążeń budżetu państwa.

Utworzenie systemu ubezpieczenia od bezrobocia w Polsce, zapewniającego pomoc materialną bezrobotnym, należy uznać za istotne i niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania rynku pracy. Istnieje jednak potrzeba łącznego spojrzenia na obciążenia różnymi składkami poszczególnych podmiotów, z tytułu wszystkich rozwiązań ubezpieczeniowych.

System ubezpieczenia od bezrobocia powinien umożliwiać realizację następujących celów:

1. Dostarczenie osobie bezrobotnej, pozostającej bez pracy nie z własnej winy, środków finansowych rekompensujących częściowo, w określonym czasie, utracone wynagrodzenie, pozwalających na ułatwienie przetrwania tej trudnej sytuacji dla bezrobotnego i jego rodziny.
2. Zminimalizowanie okresu pozostawania bez pracy poprzez wsparcie krótkotrwałych poszukiwań odpowiedniego, pełnego zatrudnienia.
3. Ograniczenie zahamowania wzrostu gospodarczego poprzez wspieranie konsumpcyjnej siły nabywczej w najbliższym środowisku i w skali ogólnokrajowej.
4. Stwarzanie bodźców służących stabilizacji poziomów zatrudnienia w przedsiębiorstwach.

Można oczekiwać, że wprowadzenie systemu ubezpieczenia od bezrobocia pozwoli w większym niż dotąd stopniu powiązać sytuację bezrobotnego z dotych-

czasowym i przyszłym przebiegiem jego kariery zawodowej.

Wstępne rozpoznanie problematyki ubezpieczenia od bezrobocia wskazuje, że system taki może zostać wprowadzony w Polsce po spełnieniu m.in. następujących warunków:

- obniżeniu w znacznym stopniu poziomu i natężenia bezrobocia w kraju,
- powinien stanowić jeden z elementów całościowej reformy zabezpieczenia społecznego,
- nie może spowodować wzrostu kosztów pracy,
- nie może prowadzić do wzrostu obciążeń pracowniczych,
- powinien być rozłożony w czasie.

Do szczególnie istotnych kwestii wymagających rozstrzygnięć w ramach prac nad Umową Społeczną należy zaliczyć:

Kto powinien być objęty systemem ubezpieczenia od bezrobocia – czy tylko pracownicy najemni, czy także inne grupy pracujących, np. osoby prowadzące działalność na własny rachunek?

W różnych krajach funkcjonują odmienne rozwiązania tego problemu – od systemu, w którym ubezpieczenia od bezrobocia dotyczą ogółu osób pracujących – do systemów selektywnych obejmujących wybrane grupy społeczne.

Czy ubezpieczenie od bezrobocia powinno mieć charakter obligatoryjny, czy też dobrowolny?

Pożądane jest rozpatrzenie systemu ubezpieczenia od bezrobocia jako obligatoryjnego dla osób świadczących pracę najemną i pozostających w stosunku służbowym. Dla pozostałych osób pracujących należałoby rozważyć jego fakultatywność. Jednakże można przypuszczać, że zakłady ubezpieczeniowe nie byłyby skłonne obejmować ochroną ubezpieczeniową osób o względnie słabej pozycji na rynku pracy. Skalkulowane dla nich ryzyko utraty pracy i tym samym składka ubezpieczeniowa byłyby tym większe, im słabiej są oni wykształceni, im niższe mają zarobki; wyższe

byłyby także dla pracowników zatrudnionych na podstawie umowy na czas określony, czy też pracowników tymczasowych. Wiele wskazuje, że nawet gdyby osoby takie mogły zostać objęte ochroną ubezpieczeniową, skalkulowana dla nich składka miałaby nieakceptowaną wysokość.

Organizacja (obsługa systemu) – czy przyznawaniem i wypłacaniem zasiłków powinna zajmować się odrębna instytucja (jaka, na jakich zasadach funkcjonująca), czy też urzędy pracy?

W większości krajów europejskich obsługa systemu ubezpieczenia od bezrobocia jest powiązana z administracją pracy. Nad taką koncepcją należy zastanowić się również w Polsce. Będzie to jednak wymagało odpowiedniego dofinansowania służb zatrudnienia (kadry, wyposażenie). Należałoby także rozważyć możliwość zlecenia części zadań przez urzędy pracy innym instytucjom.

System finansowania zasiłków – czy powinien być utworzony odrębny fundusz z osobowością prawną (rola budżetu państwa)?

Należałoby rozważyć utworzenie odrębnego Funduszu Ubezpieczeń od Bezrobocia (FUB) z osobowością prawną – zarządzanego przez odpowiednio skonstruowaną, w oparciu o zasadę trójstronności Radę Nadzorczą. Budżet państwa mógłby uczestniczyć w finansowaniu – głównie w okresie przejściowym i być gwarantem wypłacalności FUB. Nadwyżki FUB można byłoby lokować w funduszach objętych gwarancjami budżetu. Utworzenie i funkcjonowanie FUB nie powinno być jednak sprzeczne z planowaną w Polsce reformą finansów publicznych.

Kto powinien płacić składkę na fundusz ubezpieczenia od bezrobocia (pracownik, pracodawca – w jakiej proporcji)?

Doświadczenia europejskie odnośnie opłacania składek na ubezpieczenia od bezrobocia wskazują, że składkę powinni płacić zarówno pracodawcy, jak i pracownicy. Proporcja jest trudna do ustalenia, bez przeprowadzenia rachunków symulacyjnych. Należałoby także rozważyć zróżnicowaną wysokość składki dla pracodawców w zależności od skali zwolnień pracowników (system taki funkcjonuje w USA).

Ponadto w wydatkach na świadczenia z tytułu bezrobocia z reguły uczestniczy państwo. Udział ten jest zróżnicowany w różnych krajach. Najczęściej państwo pokrywa ewentualny deficyt FUB, albo udziela subwencji, która zasila fundusz.

System poboru składek na cele ubezpieczenia od bezrobocia (kto powinien dokonywać poboru składek i na jakich zasadach – np. ZUS odpłatnie).

Kształt systemu pobory składek na ubezpieczenia od bezrobocia powinien wynikać z rachunków obsługi systemu. W okresie przejściowym należałoby rozważyć, aby poboru składek dokonywał ZUS na zasadach odpłatności. Docelowo – instytucja wybrana przez zarząd FUB na podstawie rachunku ekonomicznego.

Czy, w jakim zakresie i jak rekompensować osobom płacącym składki na fundusz ubezpieczenia od bezrobocia?

Wydaje się celowe rozważenie następującej propozycji: składka dla pracodawców stanowiłaby koszt uzyskania przychodu (bez naliczania od niej składki ZUS); składka płacona przez pracowników byłaby odliczana od podstawy opodatkowania. Propozycja ta wymaga szczegółowej analizy w świetle przepisów podatkowych.

Źródło i zasady finansowania programów przeciwdziałania bezrobociu (ewentualnie jakie wprowadzić nowe lub zmienione formy aktywizacji bezrobotnych).

W kontekście ewentualnego utworzenia FUB redefinicji wymaga Fundusz Pracy, szczególnie w związku z planowanym przez Ministerstwo Finansów włączeniem Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych do Funduszu Pracy.

Warunki nabycia prawa i pobieranie zasiłku przez osoby objęte systemem ubezpieczenia od bezrobocia.

Należy zdefiniować status osoby bezrobotnej (niezawiniona utrata pracy, jej poszukiwanie). Ponadto należy określić: minimalny staż ubezpieczeniowy oraz minimalny dochód roczny, pozwalający wejść do systemu. Konieczne jest osobne uregulowanie sytuacji absolwentów i innych osób nie

posiadających uprawnień ubezpieczeniowych.

Jaka powinna być wysokość i okres wypłacania zasiłku bezrobotnym?

Wydaje się celowe rozważenie propozycji, aby wysokość zasiłku zależała od opłacanej składki. Zasiłek mógłby mieć charakter degresywny – z upływem okresu jego pobierania zmniejsza się wysokość zasiłku. Okres pobierania zasiłku powinien być uzależniony od stażu ubezpieczeniowego. Zasiłki nie powinny wpływać demobilizująco na aktywność bezrobotnych w poszukiwaniu pracy.

Dodatkowe systemy (instytucje) ubezpieczenia od bezrobocia – organizacja, systemy funkcjonowania itp.

Obok systemu podstawowego można rozważać możliwość istnienia systemów ubezpieczenia od bezrobocia dodatkowych – komercyjnych oraz prowadzonych na zasadach Towarzystw Ubezpieczeń Wzajemnych (TUW). Należałoby również rozważyć stworzenie preferencji dla wprowadzenia w UZP dodatkowych ubezpieczeń. Docelowo TUW-y mogłyby realizować zliczenia z FUB.

Czy i jakie powinny być podjęte decyzje, aby dodatkowe instytucje ubezpieczenia od bezrobocia powstawały i miały szanse funkcjonowania?

Wymaga to stworzenia systemu zachęt podatkowych, a nie stawiania barier dla inicjatyw i rozwiązań. Należy rozważyć także stworzenie systemu powierzenia tym instytucjom obsługi ubezpieczeń podstawowych.

Rola związków zawodowych i innych partnerów społecznych w systemie ubezpieczenia od bezrobocia.

Należałoby rozważyć propozycję, aby związki zawodowe i organizacje pracodawców zostały włączone do zarządzania FUB na zasadach trójstronności.

Inne propozycje (np. czy okres pobierania zasiłku powinien być zaliczany do uprawnień pracowniczych i emerytalnych). Niezbędna jest spójność systemów ubezpieczeń emerytalnych, rentowych zdrowotnych i na wypadek bezrobocia.

Wydaje się celowe, aby okresy pobierania zasiłku były zaliczane do innych okresów wymaganych w systemie ubezpieczeń społecznych (w tym emerytalnych), jeśli w okresie tym była płacona składka na ubezpieczenia społeczne. Rozważenie innego rozwiązania wymagałoby szczegółowej analizy nt. skutków, jakie pociągnęłyby wliczenie okresu pobierania zasiłku, bez opłacenia składki w systemie ubezpieczenia społecznego. Do rozważenia – określenie momentu uruchomienia systemu ubezpieczenia od bezrobocia – wraz z wprowadzeniem zasad „zaliczania” do stażu ubezpieczeniowego już przebytych okresów pracy oraz okresów równorzędnych, zaliczanych w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Rozstrzygnięcie wyżej wymienionych kwestii, a także uwzględnienie wyników prowadzonych obecnie prac nad projektem ustawy o rynku pracy powodują, że opracowanie regulacji prawnych dotyczących ubezpieczenia od bezrobocia stanie się możliwe dopiero w II połowie 2007 roku.

- *Z poważaniem - Anna Kalata*

DZIAŁ DS. OCHRONY ŚRODOWISKA PRACY I EKOLOGII

SEMINARIUM SPOŁECZNYCH INSPEKTORÓW PRACY

W dniach 31 maja - 1 czerwca 2007r odbyło się we Wrocławiu seminarium dla społecznych inspektorów pracy, organizowane przez Główny Inspektorat Pracy Państwowej Inspekcji Pracy i Komisję Krajową NSZZ „Solidarność”.

Tematyka seminarium obejmowała problematykę związaną z:

- przestrzeganiem przepisów prawa pracy, między innymi w zakresie nawiązywania i rozwiązywania umów o pracę, czasu pracy, urlopów wypoczynkowych;
- prawnym charakterem wypadków przy pracy i rekompensat z ich tytułu,

- nawiązywaniem i rozwiązywaniem układów zbiorowych pracy,
- współpracą inspektora pracy z zakładową organizacją związkową i społeczną inspekcją pracy.

Uczestnikami seminarium byli społeczni inspektorzy pracy z regionów: Świętokrzyskiego, Małopolskiego, Zagłębia Miedziowego, Podlaskiego, Wielkopolskiego, Słupskiego, Ziemi Sandomierskiej, Śląsko-Dąbrowskiego, Gdańskiego i Dolnego Śląska oraz sekretariatów branżowych: Budownictwa, Metalowców, Spożywców i sekcji: Pożarnictwa, Komunikacji Miejskiej, Przedsiębiorstw Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej.

- *Iwona Pawlaczyk*

PLENARNE POSIEDZENIE KOMITETU DORADCZEGO DS. BHP KOMISJI EUROPEJSKIEJ

W dniach 20-21 czerwca 2007r odbyło się w Luxemburgu, ósme plenarne posiedzenie Komitetu Doradczego ds. Bezpieczeństwa Pracy i Ochrony Zdrowia Komisji Europejskiej.

Dwudniowe posiedzenie obejmowało: w pierwszym dniu obrady pracę w grupach / grupy- rządowa, pracodawców i pracownicza / oraz w drugim dniu – obrady plenarne.

Kluczowe tematy obrad, to:

- strategia UE zatytułowana: „Podniesienie wydajności i jakości w pracy: wspólnotowa strategia na rzecz bezpieczeństwa i higieny pracy na lata 2007-2012” oraz jej implementacja,

- program działań Komitetu Doradczego ds. BHP Komisji Europejskiej,
- implementacja Dyrektywy 2004/40/EC dotyczącej minimalnych wymagań bhp w zakresie ekspozycji na promieniowanie elektromagnetyczne,
- przygotowania do piątej konferencji EU/USA, która odbędzie się w listopadzie br. w Lizbonie,
- projekt programu działań na rok 2008 Agencji ds. Bezpieczeństwa Pracy i Ochrony Zdrowia w Bilbao.

Następne plenarne posiedzenie Komitetu Doradczego ds. BHP w Luxemburgu, odbędzie się w listopadzie br.

- *Iwona Pawlaczyk*

SZKOLENIA ZWIĄZKOWE

KOMISJE REWIZYJNE

Pierwsza tura w Zakopanem

W dniach 24-26 maja, w zakopiańskim pensjonacie „Liberta”, odbyło się szkolenie dla członków regionalnych komisji rewizyjnych.

Szkolenie prowadzili: przewodniczący Krajowej Komisji Rewizyjnej Adam Binduga oraz Krzysztof Woźniewski z działu prawnego

KK; pieczę nad stroną organizacyjną sprawował Jan Plata-Przechlewski.

W zajęciach wzięło udział dziewiętnaście osób. Z uwagi na ogromne zainteresowanie – tura dla kolejnej grupy jest już pewna.

• *jpp*

ROZWÓJ ZWIĄZKU

Pięć szkoleń w sercu Małopolski

W dniach 28 maja – 1 czerwca, w siedzibie Zarządu Regionu Małopolska, prowadzone były szkolenia dla działaczy komisji zakładowych i międzyzakładowych regionu.

Ogółem przeszkolono ok. sześćdziesięciu osób. Wszystkie szkolenia kończyły się tworzeniem planów rozwoju macierzystych organizacji.

Zajęcia prowadził krajowy metodyk Jan Plata-Przechlewski; jednego dnia wsparły przez kolegę z działu – Janusza Zabiegę, który zahaczył o Kraków między seminarium

dla ZR Małopolska a seminarium dla ZR Wielkopolska (zbiorną informację o seminarium dla władz regionów zamieścimy wkrótce).

Logistyką zajmowała się Danuta Dunin z regionalnego działu rozwoju.

Planowany jest powtórny cykl szkoleń dla kolejnych grup – tym razem w małopolskich oddziałach.

• *jpp*

Trzy szkolenia w Regionie Chełmskim

W siedzibie Zarządu Regionu Chełmskiego (11 i 12 czerwca) oraz w siedzibie Oddziału Ziemia Włodawska (13 czerwca) odbyły się szkolenia podstawowe skierowane do działaczy komisji zakładowych i międzyzakładowych. Wszystkie one zakończyły się pisaniem planów rozwoju dla macierzystych organizacji związkowych.

W sumie przeszkolonych zostało prawie trzydzieści pięć osób – w tym dwie z nowo utworzonej organizacji związkowej. Zajęcia prowadził metodyk z krajowego działu szkoleń Jan Plata-Przechlewski; pieczę nad logistyką sprawował przewodniczący ZR Chełmskiego – Zdzisław Denysiuk.

• *jpp*

Dwa kolejne szkolenia w Radomiu

W dniach 14 i 15 czerwca 2007 r., w budynku ZR Ziemia Radomska, odbyły się dwa jednodniowe szkolenia podstawowe z zakresu rozwoju związku. W szkoleniach tych wzięło udział trzydziestu sześciu działaczy z dwudziestu zakładów.

Omówiono najważniejsze zagadnienia związane z działaniami, jakie należy pod-

jąć w zakładach, by poprawić stan uzwiązkowania. Większość uczestników napisała plany rozwoju swoich organizacji (głównie do grudnia bieżącego roku).

Zajęcia prowadził Janusz Zabiega – metodyk z działu szkoleń KK.

• *JZ*

INFORMACJE RÓŻNE

UROCZYSTA MSZA NA ZASPIE

Watykański sekretarz stanu, kardynał Tarcisio Bertone, odprawił w sobotę uroczystą mszę świętą przed kościołem Opatrzności Bożej na gdańskiej Zaspie, z okazji 20 rocznicy wizyty Jana Pawła II na Wybrzeżu.

W homilii kard. Bertone wskazywał na konieczność zachowania równowagi pomiędzy pracą a czasem wolnym, tak aby współczesna złożoność rynku nie przeszkodziła żyć w wierze.

- Jestem bardzo szczęśliwy i wzruszony, że mogę celebrować mszę świętą w mieście wolności i pokoju, przy tym samym ołtarzu, przy którym dwadzieścia lat temu modlił się Jan Paweł II. Służąc Kościołowi z pełnym oddaniem do końca życia zachwycał świat - mówił kardynał Bertone

Nabożeństwo, podczas którego modlono się też o rychłą beatyfikację Jana Pawła II, wspólnie z kard. Bertone koncelebrowali metropolita gdański abp Tadeusz Gocłowski, biskup Ryszard Kasyna i Zygmunt Pawłowicz oraz biskup diecezji pelplińskiej Jan Szłaga. We mszy uczestniczyli m.in. Lech Wałęsa, wicemarszałek Senatu Maciej Płażyński, przewodniczący "Solidarności" Janusz Śniadek, oraz delegacje "S" z całej Polski.

Po mszy wierni przeszli do miejsca, gdzie dwadzieścia lat temu stanął słynny ołtarz, odsłonięto tam "Zielony Pomnik Jana Pawła II", symboliczny park, otoczony 27 lipami. Ich liczba nawiązuje do 27 lat pontyfikatu JP II.

SPOTKANIE Z PREZYDENTEM

Prezydent Lech Kaczyński zadeklarował objęcie patronatu nad poprawą dialogu społecznego, szczególnie w zakresie systemowych rozwiązań ustawowych dotyczących ochrony zdrowia oraz emerytur pomostowych i promocji stałego zatrudnienia.

27 czerwca r. w Pałacu Prezydenckim Prezydent Lech Kaczyński spotkał się z liderami NSZZ "Solidarność": przewodniczącym Januszem Śniadkiem oraz Maciejem Jankowskim, zastępcą przewodniczącego i Jackiem Rybickim. W spotkaniu wzięli udział Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP Maciej Łopiński.

Rozmawiano o postulatach NSZZ "S" zawartych w uchwale Komisji Krajowej, w tym braku realizacji porozumienia NSZZ "S" z rządem z 14 lutego br. w sprawie sytuacji w służbie zdrowia.

Prezydent RP zadeklarował objęcie patronatu nad poprawą dialogu społecznego, szczególnie w zakresie systemowych rozwiązań ustawowych dotyczących ochrony zdrowia oraz tzw. emerytur pomostowych i promocji stałego zatrudnienia. Podkreślił jednocześnie konieczność utrzymania szybkiego wzrostu gospodarczego i ograniczonego poziomu inflacji.

Obie strony zgodziły się, że udział coraz większej ilości obywateli we wzroście gospodarczym, osłona najmniej zarabiających i zapewnienie godnej emerytury to podstawy państwa solidarnego. Przedstawiciele NSZZ "S" podziękowali Prezydentowi RP za propracownicze inicjatywy legislacyjne. Zaznaczyli, że systematyczny wzrost wynagrodzeń powinien dotyczyć wszystkich grup zawodowych, zmniejszając jednocześnie rozwarstwienie społeczne.

- *Dział Informacji KK*

RAPORT IPN WS. CZERWCA '56

Przedstawiamy informację o sprawie dotyczącej przestępczych działań funkcjonariuszy państwa komunistycznego podczas tzw. Wydarzeń Poznańskich.

W sprawie S 23/00/Zk dotyczącej przestępczych działań funkcjonariuszy państwa komunistycznego – sprowadzających się m.in. do pozbawienia życia szeregu osób, spowodowania obrażeń ciała, bezprawnych pozbawień wolności i znęcania się nad osobami zatrzymanymi – podczas tzw. Wydarzeń Poznańskich, mających miejsce w dniach 28–29 czerwca 1956 r., jak i w okresie, który nastąpił bezpośrednio po Wydarzeniach.

Śledztwo dotyczące zdarzeń mających miejsce w Poznaniu w okresie 28–29.06.1956 r. wszczęła była Okręgowa Komisja Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Poznaniu, w dniu 6.09.1991 r. Toczy się ono aktualnie w sprawie przestępczych działań funkcjonariuszy państwa komunistycznego – sprowadzających się m.in. do pozbawienia życia szeregu osób, spowodowania obrażeń ciała, bezprawnych pozbawień wolności i znęcania się nad osobami zatrzymanymi – podczas tzw. Wydarzeń Poznańskich, mających miejsce w dniach 28–29 czerwca 1956 r., jak i w okresie, który nastąpił bezpośrednio po Wydarzeniach. Z uwagi na likwidację w/w Komisji postępowanie to zawieszono w dniu 28.01.1999 r. Po powstaniu Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Poznaniu, postępowanie podjęto z zawieszenia w dniu 22.11.2000 r.

Choć same Wydarzenia trwały „jedynie” dwa dni, przypomnieć trzeba, że brało w nich udział – w szerokim znaczeniu tego słowa – i krzyżowały się w nich losy kilkudziesięciu tysięcy ludzi. Nawet bardzo ostrożne wnioski wynikłe z zebranego materiału obligują do przyjęcia, że liczbę osób pokrzywdzonych w rozumieniu k.p.k. (zabici, ranni, zatrzymani, aresztowani, osoby, które i bito i nad którymi znęcano się po zatrzymaniu i w trakcie przesłuchań) szacować należy na co najmniej 1100. Składa się na to: 50 zabitych osób cywilnych, co najmniej 450 rannych osób cywilnych oraz

minimum 600 zatrzymanych i aresztowanych – wśród tej ostatniej grupy było co najmniej 100 osób, nad którymi znęcano się po zatrzymaniu. Zauważyć przy tym trzeba, że czyny polegające na przestępczym traktowaniu zatrzymanych i przesłuchiowanych popełniano jeszcze długo po 29.06.1956 r. Już tylko powyższe wskazuje na skalę przedmiotu niniejszego postępowania, która wydaje się bezprecedensowa.

Choć śledztwo trwa z formalnego punktu widzenia stosunkowo długo, zauważyć trzeba, że na ponad 700 aktualnie już przesłuchanych świadków tylko 68 z nich przesłuchano w latach 1991–1999, pozostali – czyli praktycznie 90% – przesłuchani zostali w okresie 2001–2007.

Gdy w chwili podjęcia śledztwa z zawieszenia akta główne liczyły 4 tomy, aktualnie liczą ich 66, a ich integralną częścią jest 31 załączników w postaci nie tylko istotnych dokumentów archiwalnych, ale i zapisów oraz filmów na nośnikach VHS, CD i DVD. Obok przesłuchań wysoce absorbujące są analiza i procesowe przetworzenie, a następnie wykorzystanie dokumentów archiwalnych, znajdujących się u szeregu podmiotów, których poszukiwanie wymaga długotrwałych kwerend (akta osobowe funkcjonariuszy, materiały z postępowań przygotowawczych i inne).

W zakresie głównego wątku śledztwa, jakim muszą być ofiary śmiertelne Wydarzeń, ustalono, że na dzień dzisiejszy przyjąć trzeba, iż w ich trakcie zginęło 58 osób (w tym 50 cywilów, 4 żołnierzy – w tym jeden żołnierz KBW, jeden podchorąży OSWPIZ, jeden żołnierz służby czynnej i jeden żołnierz zawodowy, 1 milicjant i 3 funkcjonariuszy UB). Liczbę tę ustalono po wykonaniu szeregu czynności procesowych weryfikujących zawarte w różnych źródłach informacje o ofiarach śmiertelnych. Dodać też należy, iż w II połowie 2006 r. wykonano czynności ekshumacyjne i badania sondażowe – odpowiednio – w Leszku k. Piły (cmentarz wojenny żołnierzy radzieckich i polskich z 1945 r.) i Biedrusko (pobliski las). Nie potwierdziły one jednak hipotez – wynikłych m.in. z zeznań świadków – o usytuowaniu tam gro-

bów nieznanymi do tej pory ofiar Wydarzeń, a w szczególności żołnierzy, którzy odmówili strzelania do demonstrantów. W ostatnim czasie wyjaśniono też okoliczności śmierci dwóch żołnierzy, co do których rodziny przypuszczały, że mogli oni zginąć podczas Wydarzeń – jak jednoznacznie ustalono, zginęli oni poza Poznaniem w wyniku zdarzeń losowych. Reasumując, zweryfikowano w ten sposób wszystkie publikacje na temat ofiar śmiertelnych, podające zresztą najróżniejsze ich liczby. Jak ustalono, czasami figurowały tam np. osoby zmarłe śmiercią naturalną.

Zważając na fakt, że w sprawie zabitych (szczególnie demonstrantów), ówczesne organa procesowe i ścigania, tak w trakcie Wydarzeń, jak i po ich zaistnieniu, nie dokonywały rzetelnych czynności mających na celu ustalenie okoliczności ich śmierci, a tym bardziej sprawców tych czynów – m.in. nie zabezpieczono broni, łusek, ani niosących śmierć i rany pocisków, nie przeprowadzono stosownych badań balistycznych i sekcji zwłok ofiar (poza sekcją zwłok kaprała UB Zygmunta Izdebnego, dokonanej zresztą po ekshumacji i na użytek tzw. procesu trzech, czyli postępowania przeciwko Józefowi Foltynowiczowi i innym), aktualnie niezmiernie trudno jest zindywidualizować sprawstwo śmierci poszczególnych osób, szczególnie cywilów.

Trudność ustalenia z powyższych powodów sprawstwa obrażeń ciała – powstałych głównie w wyniku postrzałów – u ponad 450 rannych podczas Wydarzeń osób cywilnych jest tym bardziej aktualna.

Mimo opisywanych wyżej przeszkód, podejmowane są tak w zakresie osób zabitych, jak i rannych czynności mające na celu ustalenie okoliczności zranień i śmiertelnych postrzałów. Sprowadzają się one do zestawiania i analizowania dokumentów w tym zakresie, a następnie procesowego ich wykorzystywania, np. poprzez ustalanie i przesłuchiwanie choćby pośrednich świadków tych zdarzeń.

Szczególny nacisk położono w ciągu ostatniego roku na śmierć najmłodszej ofiary śmiertelnej, Romana Strzałkowskiego. Kumulacja szeregu dokumentów w tym

zakresie, jak i przesłuchanie wielu świadków, pozwoliła zweryfikować kilkanaście wręcz wersji śmierci tej osoby, wynikających tak z materiałów śledztwa, jak i literatury dotyczącej Wydarzeń. Z bardzo dużym prawdopodobieństwem, graniczącym z pewnością, przyjąć można, że Roman Strzałkowski postrzelony został śmiertelnie w dniu 28.06.1956 r. między godzinami 12.30 a 15.30 (najprawdopodobniej około godz. 15-ej) na terenie garaży UB, a konkretnie w budynku określanym jako ich dyspozytornia. Jak na razie nie można natomiast jednoznacznie stwierdzić, czy zginął on w wyniku celowego postrzału, czy też przypadkowo. Czynności, mające na celu rozwikłanie tej kwestii, trwają.

Opisując specyfikę niniejszego śledztwa nie sposób nie wspomnieć o przeszkodach, na jakie ono napotyka. Głównymi z nich są oczywiście śmierć świadków i pokrzywdzonych oraz potencjalnych podejrzanych, coraz słabsze – siłą rzeczy – możliwości odtwarzania przez świadków swoich przeżyć i obserwacji z 1956 r., występujące podświadome zjawisko konfabulacji, a w ostatnim czasie celowe wręcz wprowadzanie w błąd prowadzącego śledztwo, sprowadzające się do składania fałszywych zeznań. Z jednej strony złożył je były funkcjonariusz UB, który był wśród funkcjonariuszy znajdujących się – i aktywnie działających – w obłożonym budynku WUBP w Poznaniu w dniu 28.06.1956 r. (czemu konsekwentnie zaprzeczał), a z drugiej strony – grupa 5 osób kreujących się na aktywnie działających po stronie demonstrantów w dniu 28.06.1956 r., w okolicach gmachu WUBP.

Na podstawie wyłączonych z niniejszego śledztwa materiałów, w powyższych zakresach toczą się odrębne postępowania karne.

Choć śledztwo niniejsze toczy się aktualnie „w sprawie”, uwzględniając wnikliwie badany wątek bicia i znęcania się nad zatrzymanymi oraz przesłuchiwanymi uczestnikami Wydarzeń, nie można wykluczyć, że w najbliższym czasie przybierze ono postać postępowania przeciwko konkretnym osobom.

PROTEST „SOLIDARNOŚCI”

PRZYGOTOWANIA DO OGÓLNOZWIĄZKOWYCH AKCJI PROTESTACYJNYCH

Komisja Krajowa NSZZ "Solidarność" postanowiła rozpocząć przygotowania do ogólnozwiązkowych akcji protestacyjnych. Członkowie Komisji Krajowej zdecydowali o powołaniu Krajowego Sztabu Protestacyjnego.

Komisja Krajowa upoważniła Krajowy Sztab Protestacyjny do przygotowania harmonogramu akcji protestacyjnej i jego realizacji, jeżeli do 15 sierpnia br. nie zostaną wynegocjowane satysfakcjonujące nasz Związek rozwiązania.

NSZZ "Solidarność" oczekuje realizacji swoich postulatów dotyczących:

- uwzględnienia realnego wzrostu płacy minimalnej co najmniej do 42 proc. płacy przeciętnej w roku 2008 z jednoczesnym określeniem "ścieżki" wzrostu płacy minimalnej do 60 proc. płacy przeciętnej;
- ustalenia przyszłorocznych wskaźników wzrostu płac w sferze budżetowej na poziomie co najmniej 10 proc.;
- uchylecia ustawy o negocjacyjnym wskaźniku wzrostu wynagrodzeń w sferze przedsiębiorstw uniemożliwiający wzrost płac w wielu zakładach pracy;
- przyjęcia kryteriów medycznych w rozwiązaniach ustawowych dotyczących emerytur dla pracowników pracujących w warunkach szczególnych bądź o szczególnym charakterze;
- porozumień zawartych z NSZZ "Solidarność" w ostatnich miesiącach;

Komisja Krajowa podkreśla, że dotychczasowe propozycje strony rządowej w zakresie wymienionych postulatów Związku nie tylko stoją w rażącej sprzeczności z ideą "państwa solidarnego", ale potęgują rozwarstwienie społeczne, sprzyjają dumpingowemu zatrudnieniu i emigracji zarobkowej. Wobec wzrastających - także w wyniku akcji Związku - wynagrodzeń w sferach pozabudżetowych, "oszczędzanie" na tych, którzy świadczą swoistą służbę publiczną jest szczególnie groźne i stanowi zaprzeczenie fundamentalnej dla nas zasady - "nigdy jeden przeciwko drugiemu".

Komisja Krajowa wezwała rząd do realizacji zawieranych porozumień z przedstawicielami Krajowych Sekretariatów i Sekcji Branżowych naszego Związku, w tym z Krajowym Sekretariatem Ochrony Zdrowia NSZZ "Solidarność". Ich realizacja oraz odstąpienie od rządowego projektu ustawy o emeryturach pomostowych - to zasadniczy sprawdzian wiarygodności tego rządu i jego woli prowadzenia rzeczywistego, a nie pozorowanego dialogu.

Od realizacji postulatów Komisja Krajowa uzależnia dalszy udział przedstawicieli Związku w pracach nad "Umową Społeczną".

Dowodem na słuszność podjętej decyzji jest obecna sytuacja w służbie zdrowia, którą Państwu poniżej przybliżamy.

Przedstawiamy także rezultaty rozmów prowadzonych przez partnerów społecznych w Komisji Trójstronnej.

Służba zdrowia - podwyżki dla wszystkich

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" wspiera postulaty i działania Krajowego Sekretariatu Służby Zdrowia mające na celu ustawowe zapewnienie wzrostu wynagrodzeń dla wszystkich pracowników ochrony zdro-

wia oraz poprawę dostępności pacjentów do świadczeń zdrowotnych.

Stanowisko popierające działania "S" w służbie zdrowia przyjęło prezydium Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność".

Związek przypomina, że występował wielokrotnie z postulatami uregulowań systemowych w ochronie zdrowia, w tym:

- zapewnienie ustawowego mechanizmu oddłużenia jednostek ochrony zdrowia
- wdrożenia jednolitego rejestru usług medycznych

Prezydium KK ostrzega też przed pochopnymi decyzjami prywatyzacyjnymi w publicznej ochronie zdrowia, które mogą zagrozić bezpieczeństwu zdrowotnemu obywateli i ograniczyć ich dostęp do świadczeń zdrowotnych.

W Warszawie związkowcy o możliwościach wzrostu płac rozmawiali z wicepremier Zytą Gilowską.

Prezydium Rady Krajowej Sekcji Służby Zdrowia zwróciło się do wszystkich struktur o wszczęcie procedur sporów zbiorowych.

Pogotowie strajkowe w służbie zdrowia

Prezydium Rady Krajowej Sekcji Służby Zdrowia zwróciło się do wszystkich struktur o wszczęcie procedur sporów zbiorowych.

Prezydium Rady KSSZ działając w oparciu o uchwały Rady Sekcji postanowiło ogłosić pogotowie strajkowe dla wszystkich struktur regionalnych należących do Krajowej Sekcji Służby Zdrowia.

Decyzja o pogotowiu strajkowym spowodowana jest przedłużającymi się negocjacjami strony rządowej i Narodowego Funduszu Zdrowia w sprawie przedłużenia obowiązywania ustawy podwyżkowej na rok 2008 i lata następne.

"Solidarność" służby zdrowia domaga się wzrostu płac dla wszystkich pracowników ochrony zdrowia.

21 czerwca w Warszawie Rady Sekretariatu i Rady Krajowej Sekcji Służby Zdrowia NSZZ "Solidarność" oceniły aktualną sytuację w ochronie zdrowia i podziękowały wszystkim członkom NSZZ "Solidarność" za udział w manifestacji środowisk medycznych w Warszawie, której głównym celem było żądanie realizacji postulatów płacowych dla wszystkich pracowników ochrony zdrowia i przedstawienie ich premierowi.

"Solidarność" służby zdrowia domaga się realizacji porozumień zawartych w 2007 r., a w szczególności przedłużenia działania ustawy z 22 lipca 2006 r. gwarantującej utrzymanie środków na podwyżki wynagrodzeń w 2008 r. i w latach następnych oraz zagwarantowania wzrostu wynagrodzeń dla wszystkich grup zawodowych w ochronie zdrowia.

"S" przypomina, że 14 czerwca br. Rada Sekcji Krajowej Służby Zdrowia ogłosiła pogotowie strajkowe w zakładach opieki zdrowotnej i zobowiązała komisje zakładowe do oflagowania zakładów pracy, wchodzenia w spory zbiorowe oraz informowania pracowników o aktualnej sytuacji i prowadzonej akcji protestacyjnej.

Podjęta uchwała na ostatniej Komisji Krajowej w sprawie bieżącej sytuacji w kraju, wyraźnie określa harmonogram oczekiwań i działań. W wypadku braku realizacji postulatów NSZZ "Solidarność" zapowiada ogólnopolską akcję protestacyjną całego Związku.

Kolejne działania podejmowane przez NSZZ „Solidarność”.

Spotkanie w Centrum Dialogu

W Centrum Dialogu Społecznego w Warszawie odbyło się spotkanie premiera z przewodniczącą Sekretariatu Ochrony Zdrowia NSZZ "Solidarność" Marią Ochman. W trakcie spotkania ustalono, że do środy zostanie podjęta decyzja w sprawie sposobu zagwarantowania podwyżek wynikających z ustawy z 22 lipca 2006 r.

- "S" uczyni wszystko aby wynegocjować jak najlepsze warunki i merytorycznymi argumentami przekonać stronę rządową aby w maksymalny sposób zapewniła, że podwyżki nie wygasną z końcem br. - powiedziała Maria Ochman.

W czasie rozmów premier zaznaczył, iż przy rozdziale następnych podwyżek, które wynikać będą ze zwiększonych nakładów na ochronę zdrowia, rząd musi uwzględnić konieczność zrównoważenia wzrostu płac, a więc zadbania o interesy najsłabiej uposażonych grup pracowniczych. „Solidarność” jest zdecydowanie przeciwna nie kontrolowanej prywatyzacji służby zdrowia i nieuzasadnionemu obciążaniu dodatkowymi opłatami pacjentów.

Stanowisko Rządu jest w tej kwestii tożsame z propozycjami NSZZ „Solidarność”

„Solidarność” zapowiada, że jeśli nie uzyska do 30 czerwca br. satysfakcjonujących rozwiązań to Rada Sekretariatu Ochrony Zdrowia oraz konwent przewodniczących podejmą decyzję o poszukiwaniu innych, sposobów realizacji postulatów.

Apel

Koleżanki i Koledzy !

Przypominamy jeszcze raz że nasz Sekretariat zawarł 14 lutego br porozumienie z rządem, które nakłada na nas konkretne terminy realizacji, zwłaszcza w punkcie dotyczącym podwyżek na lata następne. Jeżeli nie uzyskamy do 30.06.2007r satysfakcjonujących rozwiązań, Rad SOZ oraz Konwent Przewodniczących podejmą decyzję o poszukiwaniu innych, skutecznych sposobów realizacji naszych postulatów.

Zwracamy się do Koleżanek i Kolegów z przypomnieniem, iż jesteśmy Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym, który w sposób autonomiczny podejmuje decyzję dotyczące powodów oraz form protestu.

Jest wola dialogu – osobiste zaangażowanie się Premiera w sprawy służby zdrowia świadczy o tym iż rząd rzeczywiście chce rozwiązać nasze problemy pracownicze.

Bardzo proszę o przekazanie niniejszego komunikatu do wszystkich naszych struktur, jak również wszystkich związków zawodowych biorących udział w proteście.

My chcemy w dalszym ciągu rozmawiać o realizacji naszych postulatów, nie podejmowanie dialogu doprowadzi do tego że nie My a politycy będą podejmowali za nas kluczowe decyzje.

Nie dajmy się sprowokować.

Kolejne spotkanie w Centrum Dialogu Społecznego.

27 czerwca 2007 r. w Centrum Dialogu Społecznego odbyło się spotkanie premiera Jarosława Kaczyńskiego z przedstawicielami związków zawodowych działających w ochronie zdrowia.

W spotkaniu uczestniczyli także wicepremier Zyta Gilowska, wiceministrowie zdrowia Bolesław Piecha, Jarosław Pinkas, Anna Gręziak, minister w KPRM Małgorzata Sadurska, poseł Jolanta Szczypińska, prezes NFZ Andrzej Sośnierz oraz minister pracy Anna Kalata.

Premier, Jarosław Kaczyński zaproponował przede wszystkim:

- przedłożenie ustawowe gwarantujące przedłużenie obowiązywania 30 proc. podwyżek z tytułu ustawy z 22 lipca ubr.
- powiązanie wzrostu wysokości kontraktów ze wzrostem wynagrodzeń.

Ponadto premier zagwarantował, iż z tytułu uchwalonego przez parlament i podpisanego przez prezydenta tzw. likwidacji „klina podatkowego” pensje wszystkich pracowników wzrosną o około 10 proc.

Zarówno premier jak Minister Zyta Gilowska mówili o konieczności wzrostu nakładów na ochronę zdrowia w roku 2008. Według Minister Finansów wzrost ten powinien być nie niższy niż 6mld zł. a może być wyższy, bowiem uwarunkowane jest to tempem wzrostu gospodarczego. Premier podtrzymuje konieczność podniesienia cen za świadczenia medyczne - wraz ze wzrostem cen winien następować wzrost płac - oraz zwiększenie ilości procedur, tam gdzie kolejki oczekujących pacjentów są najdłuższe. Kontynuowane będą prace nad znalezieniem rozwiązań zdjęcia obciążeń z tytułu zadłużenia szpitali, oraz wprowadzenie ulgi dla osób korzystających z usług w niepublicznej służbie zdrowia. Będzie to równocześnie z wprowadzeniem kas rejestrujących w gabinetach prywatnych.

Premier przypomniał że już obecnie pracodawcy mają możliwość odpisania od podatku nakładów, które ponoszą na świadczenia zdrowotne swoich pracowników.

Zdaniem przedstawicieli Sekretariatu Ochrony Zdrowia przedstawione przez premiera propozycje wychodziły naprzeciw postulatom strony społecznej.

- Rzeczywiście padła także propozycja podpisania ponadzakładowego układu zbiorowego pracy. Nie przeciwstawiamy

się temu, ale trzeba brać pod uwagę fakt, że będzie to bardzo trudne. Wczoraj nikt nie potrafił powiedzieć, kto będzie stroną układu. Ministerstwo Zdrowia jest tak naprawdę pracodawcą w przypadku jednego szpitala. Podpisanie takiego układu było możliwe w 1998 r., ale wówczas nie chcieli tego lekarze - mówi Maria Ochman, szefowa Sekretariatu Ochrony Zdrowia NSZZ "S". Podczas spotkania przedstawiciele SOZ przypomnieli, że "S" służby zdrowia domaga się głównie gwarancji dla obowiązujących już podwyżek płac i zapewnienia systematycznego wzrostu wynagrodzeń dla wszystkich pracowników ochrony zdrowia.

Po blisko czterech godzinach dyskusji oraz przedstawieniu propozycji rządu i oczekiwaniach związków zawodowych, ustalono że rozmowy będą kontynuowane w poniedziałek 2 lipca.

O odbyła się w Sejmie RP debata na temat sytuacji w ochronie zdrowia. Po debacie przedstawiciele związków zawodowych spotkali się z Marszałkiem Sejmu Ludwikiem Dornem. Na spotkanie zostali zaproszeni przedstawiciele Sekretariatu Ochrony Zdrowia NSZZ „Solidarność”.

Negocjacje

1 lipca 2007 r. w Centrum Partnerstwa Społecznego "Dialog" w Warszawie odbyły się negocjacje między związkami zawodowymi służby zdrowia, przedstawicielami rządu oraz Narodowego Funduszu Zdrowia.

Jak czytamy w komunikacie Sekretariatu Ochrony Zdrowia NSZZ "S" strona rządowa przyjęła postulat "S" dotyczący utrzymania na rok przyszły sposobu "dwóch strumieni" przekazywania środków finansowych na wzrost wynagrodzeń na bazie ustawy z 22 lipca 2006r.

Zgodnie z postulatami NSZZ "Solidarność" i podpisanym wcześniej porozumieniem z ministrem zdrowia oraz brakiem na chwilę obecną innego systemowego rozwiązania, które regulowałoby wzrost płac oraz inne kwestie pracownicze, utrzymany będzie dotychczasowy sposób dystrybucji środków na podwyżki płac.

Przyjęto również, że wzrost płac w latach następnych winien być powiązany

ze zwiększeniem nakładów na świadczenia zdrowotne i być określany procentowo.

Ustalono, iż strona rządowa 3 lipca, prześle partnerom społecznym propozycję zmian do ustawy z dnia 22 lipca 2006r. Na godzinę 14.00 (3 lipca) ustalono następne spotkanie negocjacyjne. Po tych ustaleniach przedstawiciele OZZL i OZZPiP przezwali spotkanie wychodząc z sali obrad.

Rozmowy z prezydentem Lechem Kaczyńskim

2 lipca 2007 r. w Pałacu Prezydenckim Prezydent Lech Kaczyński, spotkał się z przedstawicielami "Solidarności" Służby Zdrowia: Marią Ochman, Ireneuszem Sołkiem, Jackiem Sałkowskim i przewodniczącym "Solidarności" Januszem Śniadkiem. W spotkaniu udział wzięli również minister Maciej Łopiński i doradca Prezydenta RP Tomasz Zdrojewski.

Spotkanie odbyło się na prośbę przewodniczącego "Solidarności" Janusza Śniadka i było związane z inicjatywą przyjęcia patronatu nad poprawą i przyspieszeniem dialogu społecznego przez Prezydenta Lecha Kaczyńskiego, o co prosiła Komisja Krajowa "Solidarności" podczas spotkania w dniu 27 czerwca br.

Prezydent rozmawiał o kryzysie w służbie zdrowia z wicepremierem Przemysławem Gosiewskim, szefem NFZ Andrzejem Sośnierzem i ministrem Zbigniewem Religą, którzy dotąd prowadzili negocjacje ze związkowcami.

Po ostatnim spotkaniu przedstawiciele związków zawodowych i strona rządowa ustaliły komunikat dotyczący wspólnych ustaleń w sprawie postulatów przedstawicieli pracowników służby zdrowia. Zdaniem przedstawicieli "S" można uznać, że negocjacje idą w dobrym kierunku.

1. Strony uzgodniły treść projektu nowelizacji ustawy podwyżkowej z dnia 22 lipca 2006, który gwarantuje pracownikom ochrony zdrowia utrzymanie wynagrodzeń na poziomie uwzględniającym dotychczasowe podwyżki oraz wprowadzenie mechanizmu zwiększenia płac wraz ze wzrostem wartości kontraktu.

2. Projekt utrzymuje w 2008 r. odrębny strumień środków na zachowanie poziomu wynagrodzeń wraz z zobowiązaniem pracodawców do włączenia w/w podwyżek do wynagrodzenia zasadniczego (pod warunkiem, że ogólna kwota przeznaczona na wzrost wynagrodzeń z pochodnymi nie przekroczy kwoty uzyskanej na ten cel z NFZ).
3. Nowelizacja załącznika do ustawy ma wyeliminować dysproporcje w wysokości środków przekazywanych na podwyżki poprzez podwyższenie wskaźników udziału kosztów pracy w świadczeniach zdrowotnych dla podmiotów, w których koszty pracy były do tej pory zaniżone- m.in. szpitale: powiatowe, miejskie, sanatoria.
4. Projekt wprowadza (rozszerza) kontrolę PIP, NFZ oraz organów założycielskich nad realizacją ustawy w zakładach opieki zdrowotnej
5. Strony zgłosiły konieczność podwyższenia wynagrodzeń lekarzy stażystów i rezydentów oraz zwiększenia liczby miejsc rezydenckich.
6. Strony zgłosiły konieczność podwyżki dla pracowników publicznych zakładach opieki zdrowotnej działających w formie jednostek lub zakładów budżetowych.

O dalszych rozmowach, negocjach i spotkaniach ws. sytuacji w służbie zdrowia będziemy państwa informować na łamach Biuletynu Informacyjnego KK.

Zobaczmy zatem, jak przebiegły rozmowy nt. emerytur dla osób pracujących w warunkach szczególnych bądź w szczególnym charakterze.

Emerytury pomostowe - nadal bez końcowych rozwiązań

Nadal trwają rozmowy i spotkania w Komisji Trójstronnej w Zespole ws. Ubezpieczeń społecznych. W czerwcu br. odbyły się trzy posiedzenia.

Pierwsze z nich odbyło się 5 czerwca 2007 r. Rozmowy były poświęcone emeryturom dla osób pracujących w warunkach szczególnym bądź o szczególnym charak-

terze. Należy przypomnieć, iż prowadzone rozmowy odbywają się w ramach przyjętych do negocjacji tematów Umowy Społecznej.

W toku dyskusji przedstawiciele NSZZ „Solidarność” oraz OPZZ stwierdzili, że rządowy projekt Ustawy o emeryturach pomostowych należy w całości odrzucić. Strona związkowa uznała, że dalsze rozmowy należy rozpocząć od określenia filozofii, a więc od początku. Przeszkodą w negocjacjach jest uruchomiona już ścieżka legislacyjna projektu ustawy.

Przedstawicielom strony rządowej zależało na kontynuacji dyskusji.

Przedstawiciele NSZZ „Solidarność” podnieśli kwestię definicji pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub pracy o szczególnym charakterze, która powinna uwzględniać kryteria medyczne.

W toku dalszej dyskusji wszystkie strony spotkania zgodziły się co do racji istnienia odstępstwa od powszechnego wieku emerytalnego.

Strona związkowa, zważywszy na zapis zawarty w dokumencie „Hierarchia ważności do negocjacji w ramach Umowy Społecznej” w dobrej wierze przystąpiła do negocjacji ww. problemu. Wobec faktu, że strona rządowa nie była w stanie określić swego stanowiska odnośnie propozycji partnerów społecznych, strona związkowa uznała za niecelowe dalsze procesowanie.

Zdecydowano o kolejnym posiedzeniu Zespołu ws. ubezpieczeń społecznych i wyznaczono je na dzień 13 czerwca br.

Oczywiście odbyło się w zaplanowanym terminie kolejne posiedzenie. Dotyczyło ono kryteriów uznawania pracy za pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Strony uznały, że kryterium medyczne jest podstawowym kryterium kwalifikowania pracy jako wykonywanej w warunkach szczególnych. Natomiast podstawowym kryterium kwalifikowania pracy jako wykonywanej w szczególnym charakterze jest kryterium bezpieczeństwa publicznego.

Strona rządowa odmówiła podpisania ustaleń tłumacząc się brakiem upoważ-

nienia do podpisania ustaleń. W związku z tym przerwano negocjacje do momentu podpisania ustaleń przez stronę rządową.

Zaproponowano kolejny termin posiedzenia Zespołu ds. Ubezpieczeń Społecznych na dzień 27 czerwca 2007 roku. Tym razem w spotkaniu uczestniczył m.in. wicepremier Przemysław Gosiewski. Oznajmił, że strona rządowa nie przewiduje zmiany rządowego projektu o emeryturach pomostowych. Uznał za słuszne jedynie tylko dyskusję nt. rządowego projektu bez negocjacji i omówienia propozycji partnerów społecznych. Dodał, że dalsza dyskusja będzie zbędna i będzie to tylko dyskusja o charakterze „historycznym”. Oznajmił uczestnikom spotkania, że w przypadku braku akceptacji jego propozycji przez Zespół ds. Ubezpieczeń Społecznych, podejmie kroki oddzielnych rozmów z organizacjami. Dodał – jeżeli centrale związkowe odmówią dialogu – to odbędą się kolejne rozmowy na szczeblach branżowych. Podkreślił, że rozmawiał już z kolejarzami, nauczycielami i hutnikami.

Natomiast zdaniem NSZZ „Solidarność” powinny odbyć się dalsze rozmowy, ale muszą one obejmować następujące zagadnienia:

- filozofię problemu
- określenie obiektywnych czynników uzasadniających zakwalifikowanie rodzajów do pracy wykonywanej w

szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze

- sformułowanie definicji określających rodzaje prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze
- rodzaje świadczeń i metodologię ich obliczania

Jednocześnie strona związkowa nadal oczekuje na podpisanie przez rząd wspólnych ustaleń z posiedzenia w dniu 13 czerwca 2007 r. a dotyczących kryteriów kwalifikowania rodzajów pracy.

Koordinatorem rozmów z ramienia NSZZ „Solidarność” jest Bogdan Kubiak, członek Prezydium KK. W negocjacjach uczestniczą także: Henryk Nakonieczny, Ewa Tomaszewska, Zbigniew Kruszyński, Alicja Bortkiewicz i Jerzy Półtorak.

Należy wspomnieć, że Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” podejmując uchwałę ws. bieżącej sytuacji w kraju wezwała rząd do realizacji ustaleń i odstąpienia od rządowego projektu ustawy o emeryturach pomostowych. Zdaniem Związku jest to zasadniczy sprawdzian wiarygodności rządu i jego woli do prowadzenia rzeczywistego, a nie pozorowanego dialogu.

- *opracowała: Maria Kościńska*
konsultacja merytoryczna : Zbigniew Kruszyński, członek Prezydium KK

OGÓLNOPOLSKA KAMPANIA NISKIE PŁACE BARIERĄ ROZWOJU POLSKI

DYŻUR EKSPERCKI W KOMISJI KRAJOWEJ

W dniach od 24 maja do 28 czerwca 2007 roku, dwa razy w tygodniu z inicjatywy NSZZ „Solidarność” przy telefonie pełnili dyżur eksperci związkowi (prawnik i ekonomista)

W czasie dyżurów głównie pracownicy ochrony i handlu zgłosiły następujące problemy:

- niskie wynagrodzenie (niska stawka godzinowa)
- zatrudnienie na czarno
- brak wynagrodzenia za godziny nadliczbowe

- przejście na wcześniejszą emeryturę
- ustalenie wieku emerytalnego
- uprawnienia dla inspektora bhp
- zatrudnianie na umowę cywilnoprawną w sytuacji gdy powinna być zawarta umowa o pracę.

SYTUACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA POLAKÓW

Ogólnopolska Kampania Społeczna "Niskie płace barierą rozwoju Polski", której inicjatorem jest NSZZ Solidarność ma na celu poprawę warunków płacowych pracowników. Rozpoczęła się publiczna debata nt. przyczyn różnic w zarobkach Polaków i Europejczyków. Prowadzone działania edukacyjne mają na celu m.in. zwrócenie uwagi polskiej opinii publicznej na fakt, iż niskie płace w Polsce przyczyniają się do braku rozwoju gospodarczego kraju oraz pogłębiają emigrację polskiej ludności.

W 2006 roku nastąpił w naszym kraju istotny wzrost gospodarczy wynikający m.in. z większej wydajności i lepszej organizacji pracy. Za wzrostem gospodarczym nie nastąpił jednak wzrost płac, który gwarantowałby podwyższenie poziomu życia i wpłynął na dalszy rozwój gospodarki, a także zahamowałby coraz bardziej niepokojący odpływ wykwalifikowanych pracowników za granicę.

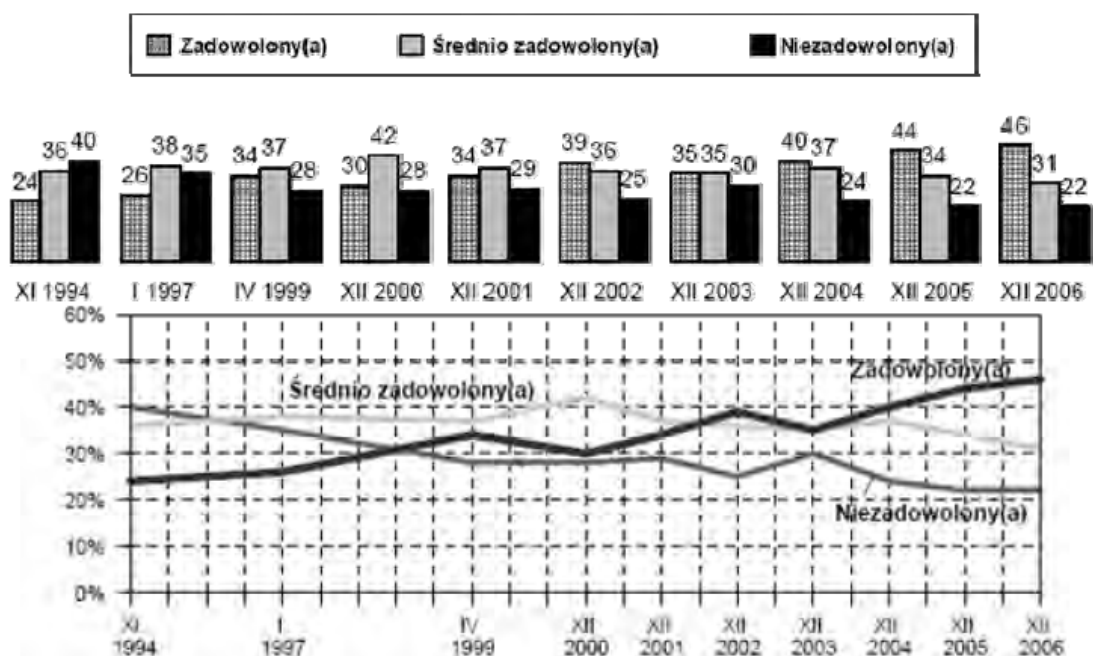
Chcemy Państwa zapoznać z niektórymi wynikami badań, które przedstawił Główny Urząd Statystyczny w maju br. W Informacji o sytuacji społeczno-gospodarczej zaprezentowano szereg wskaźników określających sytuację społeczną, zawodową i gospodarczą w Polsce.

Warto zapoznać się także z syntezą wyników badań opinii publicznej nt. Sytuacji społeczno-zawodowej Polaków, opracowaną przez Dariusza Kucharskiego z OPS-Z w Łodzi.

Zachęcamy Państwa do zapoznania się z materiałami.

Sytuacja społeczno-zawodowa Polaków

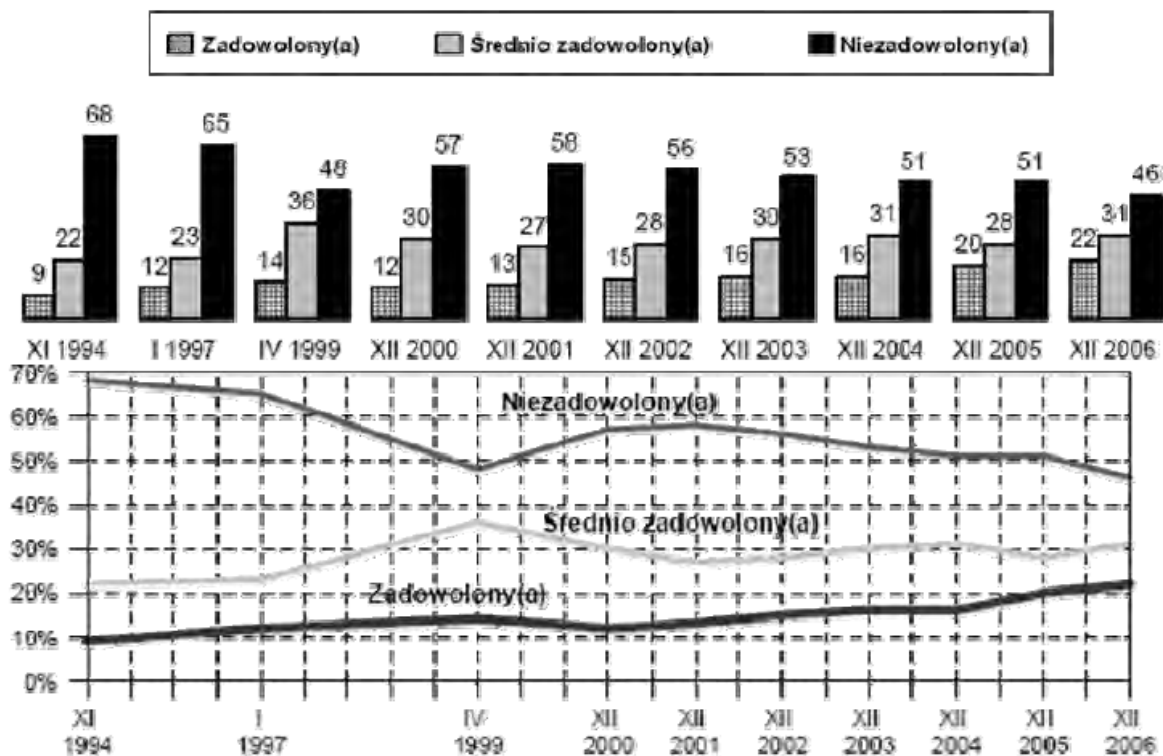
CZY NA OGÓŁ JEST PAN(I) ZADOWOLONY(A) Z MATERIALNYCH WARUNKÓW BYTU

Źródło: CBOS, BS/1/2007, Poziom satysfakcji życiowej Polaków w latach 1994-2006

Niezmiennie najmniej satysfakcji dostarcza Polakom ekonomiczny wymiar egzystencji, jednak w ostatnich dwunastu latach widoczna jest stopniowa poprawa również w tej dziedzinie. W grudniu 2006 roku zadowolenie ze swoich warunków bytu deklarowała prawie połowa ankietowanych (46%, czyli o 22 punkty więcej niż przed dwunastoma laty). Obecnie jest ono najwyższe z dotychczasowych. Natomiast niezadowolenie wyrażała ponad jedna piąta badanych (22%, czyli o 18 punktów mniej niż w roku 1994).

CZY NA OGÓŁ JEST PAN(I) ZADOWOLONY(A): ZE SWOICH DOCHODÓW I SYTUACJI FINANSOWEJ

Źródło: CBOS, BS/1/2007, Poziom satysfakcji życiowej Polaków w latach 1994-2006

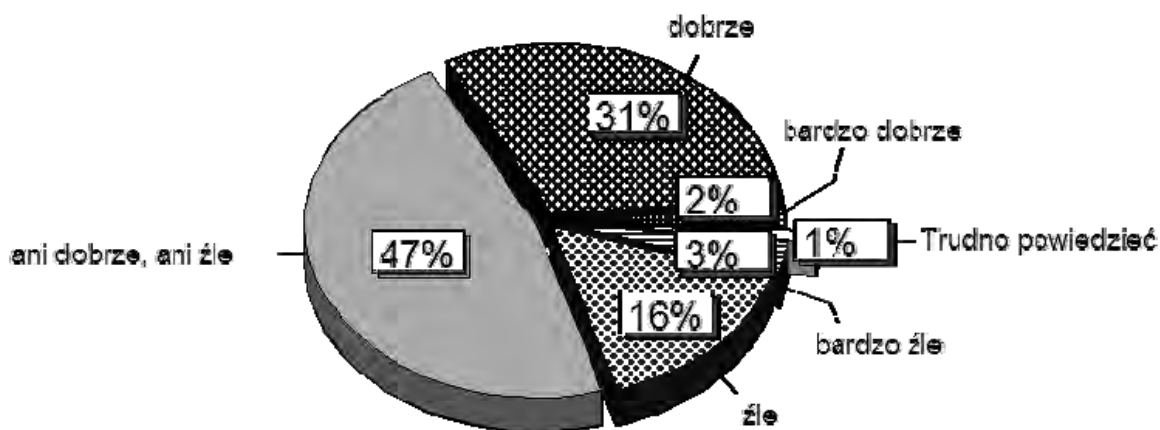
Znacznie gorzej kształtuje się poziom satysfakcji z dochodów i sytuacji finansowej, choć w minionym roku był on najwyższy w całym omawianym okresie. W grudniu 2006 roku, podobnie jak rok wcześniej, zadowolenie w tej dziedzinie było wyższe niż w latach 1994 – 2004. Deklarowała je ponad jedna piąta badanych (22%, czyli o 13 punktów więcej niż przed dwunastoma laty).

Natomiast prawie co drugi respondent (46%, od ubiegłego roku spadek o 5 punktów) był niezadowolony ze swoich dochodów i sytuacji finansowej. Trzeba jednak pamiętać, że poziom niezadowolenia w tej dziedzinie stopniowo malał w ostatnich dwunastu latach i pod koniec ubiegłego roku był najniższy w całym omawianym okresie (w stosunku do roku 1994 zmalał o 22 punkty). Stopień satysfakcji z ekonomicznego wymiaru egzystencji jest silnie zróżnicowany społecznie i zależy od położenia społeczno-ekonomicznego badanych, tzn. od wysokości ich dochodów na osobę w rodzinie, warunków materialnych gospodarstwa domowego, poziomu wykształcenia, a także (nieco mniej regularnie) od pozycji zawodowej oraz wielkości miejsca zamieszkania.

Najbardziej zadowoleni ze swoich dochodów i sytuacji finansowej oraz warunków bytowych są respondenci najlepiej sytuowani (o dochodach powyżej 1200 zł na osobę w rodzinie), żyjący w dobrych warunkach materialnych, przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji, ludzie z wyższym wykształceniem, uczniowie i studenci, mieszkańcy wielkich miast. Natomiast niezadowolenie najczęściej wyrażają respondenci najbardziej upośledzeni finansowo i materialnie, bezrobotni, renciści, a także badani z podstawowym wykształceniem, rolnicy.

Poziom życia rodzin

CZY OBECNIE PANU(I) I PANA(I) RODZINIE ŻYJE SIĘ:

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (201), 2–5 lutego 2007 roku, reprezentatywna próba losowa dorosłych mieszkańców Polski (N=931).

Źródło: CBOS, BS/36/2007, Polacy o kondycji materialnej swoich rodzin.

Opinie o tym, jak żyje się badanym i ich rodzinom, są silnie zróżnicowane społecznie. Zadowolenie najczęściej wyrażają ludzie żyjący w dobrych warunkach materialnych, najlepiej sytuowani (o dochodach powyżej 1200 zł na osobę), mający wyższe wykształcenie, przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji, pracownicy umysłowi niższego szczebla, a ponadto – uczniowie i studenci oraz najmłodszy badani (w wieku od 18 do 24 lat). Natomiast im gorsze materialne warunki życia, niższe dochody oraz wykształcenie i pozycja zawodowa, a także im starszy wiek badanych, tym na ogół mniejsze zadowolenie z poziomu życia. Negatywne opinie najczęstsze są wśród osób najgorzej sytuowanych (o dochodach poniżej 300 zł na osobę), żyjących w złych warunkach materialnych, a także wśród bezrobotnych i rencistów.

Dochody rodzin

Średnie miesięczne dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym (według terminów badań)										
II '97	II '98	II '99	II '00	II '01	II '02	II '03	II '04	II '05	II '06	II '07
374 zł	443 zł	552 zł	534 zł	544 zł	659 zł	640 zł	673 zł	641 zł	677 zł	810 zł

Wielkość gospodarstwa domowego	Średni miesięczny dochód na osobę gospodarstwie domowym
Jednoosobowe	970 zł
Dwuosobowe	948 zł
Trzyosobowe	850 zł
Czteruosobowe	769 zł
Pięciosobowe	501 zł
Sześciuosobowe i większe	474 zł
Ogółem	810 zł

Liczba dzieci na utrzymaniu rodziny	Średni miesięczny dochód na osobę w gospodarstwie domowym
Brak dzieci na utrzymaniu	952 zł
Jedno dziecko	766 zł
Dwoje dzieci	655 zł
Troje i więcej	408 zł
Ogółem	810 zł

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (201), 2–5 lutego 2007 roku, reprezentatywna próba losowa dorosłych mieszkańców Polski (N=931).

Źródło: CBOS, BS/36/2007, Polacy o kondycji materialnej swoich rodzin.

Dochody rodzin

Wskaźniki subiektywne	Średni miesięczny dochód na osobę w gospodarstwie domowym
Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego?	
Złe	462 zł
Raczej złe	613 zł
Ani dobre, ani złe	768 zł
Raczej dobre	1026 zł
Dobre	1334 zł
Które z wymienionych określeń najlepiej charakteryzuje sposób gospodarowania pieniędzmi w Pana(i) gospodarstwie domowym?	
Żyjemy bardzo biednie – nie starcza nam nawet na podstawowe potrzeby	505 zł
Żyjemy skromnie – musimy na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować	640 zł
Żyjemy średnio – starcza nam na co dzień, ale musimy oszczędzać na poważniejsze zakupy	871zł
Żyjemy dobrze – starcza nam na wiele bez specjalnego oszczędzania	1261zł

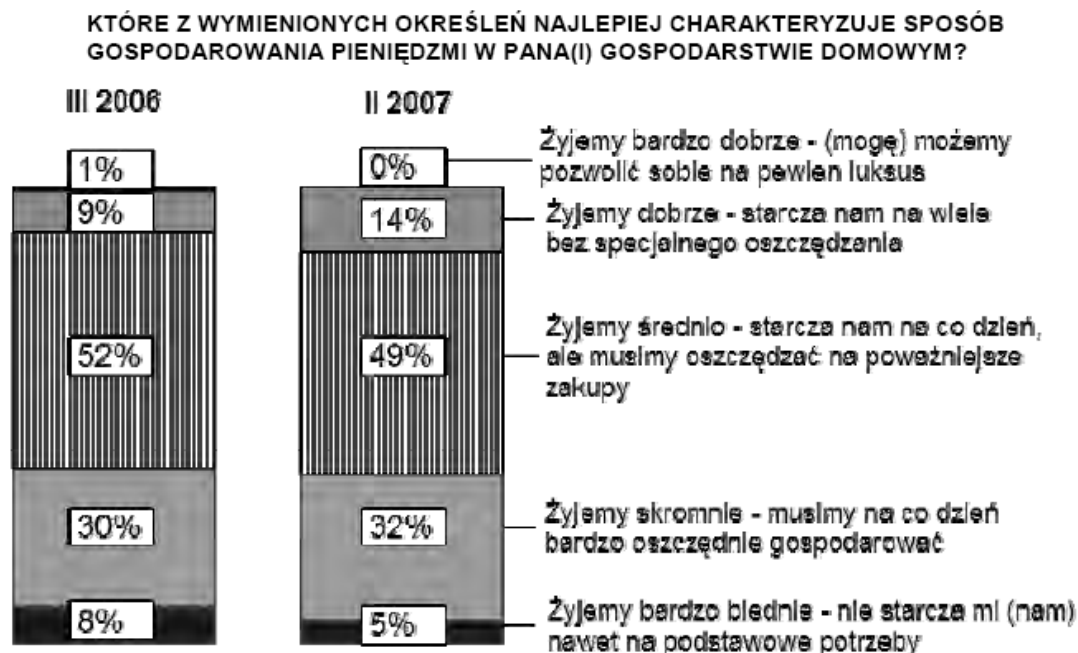
Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (201), 2–5 lutego 2007 roku, reprezentatywna próba losowa dorosłych mieszkańców Polski (N=931).

Źródło: CBOS, BS/36/2007, Polacy o kondycji materialnej swoich rodzin.

Z badań CBOS wynika, że wzrostowi gospodarczemu w kraju towarzyszy odczuwalna poprawa kondycji materialnej rodzin. Polacy coraz lepiej oceniają poziom życia swoich rodzin, coraz więcej osób dostrzega też pozytywne zmiany w tej dziedzinie. Również opinie o warunkach materialnych gospodarstw domowych są obecnie najlepsze w całym ostatnim dwudziestolecu. W minionym roku poprawiły się też oceny sposobu gospodarowania pieniędzmi w gospodarstwach domowych – jeszcze nigdy w ostatnich czterech latach nie były one tak dobre. Przede wszystkim jednak od ubiegłego roku znacznie wzrosły średnie miesięczne dochody przypadające na osobę w rodzinie i są one obecnie najlepsze w całym ostatnim dziesięcioleciu. Wyniki te wskazują na pozytywne zmiany kondycji materialnej rodzin.

Należy jednak podkreślić, że – mimo zmian na lepsze – nadal znaczna grupa rodzin znajduje się w trudnym położeniu materialnym. Według deklaracji ankietowanych – co trzecia rodzina żyje skromnie, musi na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować pieniędzmi, a jej miesięczne dochody wynoszą przeciętnie 640 zł na osobę. Natomiast co dwudziesta rodzina doświadcza prawdziwej biedy – nie może zaspokoić nawet podstawowych potrzeb, a na jej członka przypada średnio 505 zł miesięcznie. Można więc uznać, że prawie dwie piąte polskich rodzin żyje w niedostatku. Szczególnie dotknięte są nim rodziny rencistów, bezrobotnych, rolników, osób najgorzej wykształconych i najstarszych, a także rodziny wielodzietne.

Sposób gospodarowania pieniędzmi

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (201), 2–5 lutego 2007 roku, reprezentatywna próba losowa dorosłych mieszkańców Polski (N=931).

Źródło: CBOS, BS/36/2007, Polacy o kondycji materialnej swoich rodzin.

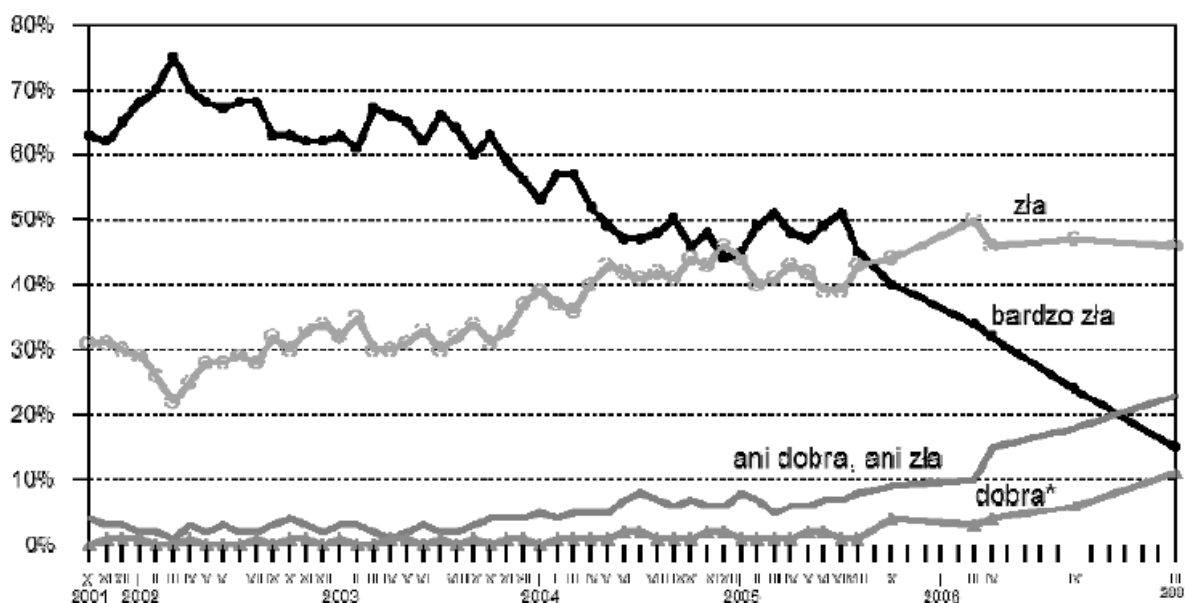
Ostatni rok przyniósł poprawę w postrzeganiu sytuacji finansowej własnych gospodarstw domowych. Wprawdzie żaden ankietowany nie twierdzi obecnie, że jego rodzina może sobie pozwolić na pewien luksus (różnica między danymi z dwóch ostatnich pomiarów mieści się w granicach błędu statystycznego), ale co siódmy (14%, wzrost o 5 punktów) uważa, że jego rodzinie żyje się dobrze, czyli starcza na wiele bez specjalnego oszczędzania. Co drugi badany (49%, spadek o 3 punkty) określa poziom życia rodziny jako średni, to znaczy, że dochody wystarczają im jedynie na codzienne wydatki, natomiast muszą oszczędzać na poważniejsze zakupy. Co trzeci respondent (32%) ocenia życie swoich rodzin jako skromne, co z kolei oznacza, że muszą one na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować pieniędzmi, co dwudziesty zaś (5%, spadek o 3 punkty) uważa, że jego rodzina żyje bardzo biednie, a dochód, którym dysponuje, nie starcza nawet na zaspokojenie podstawowych potrzeb.

Według Polaków sprawami, którymi państwo powinno się zająć w pierwszej kolejności, są: zmniejszenie bezrobocia (kwestię tę uważa za bardzo ważną 73% ankietowanych) oraz walka przestępczością (72%). W dalszej kolejności wskazywano na: zapewnienie równych szans w dostępie do bezpłatnej opieki zdrowotnej (61%), wyrównanie możliwości w zdobywaniu pracy (60%), walkę z korupcją (60%), skuteczną pomoc ze strony nieodpłatnej służby zdrowia (59%), sprawne i sprawiedliwe funkcjonowanie sądów (58%) oraz pomoc rodzinom (57%). Za bardzo istotne uznano także takie sprawy, jak: zrównanie szans w dostępie do wykształcenia (53%), długotrwała pomoc potrzebującym ciągłego wsparcia, np. samotnym matkom, bezrobotnym, obłożnie chorym, osobom w podeszłym wieku, oraz zapewnienie bezpieczeństwa Polski w obecnej sytuacji międzynarodowej (odpowiednio: 52% i 50%).

Nie ulega wątpliwości, że oczekiwania Polaków wobec państwa (czytaj: władz państwowych) są bardzo duże. Chociaż w opinii większości badanych miniony rok nie był dla naszego kraju zły, należy wzmocnić działania w wielu dziedzinach życia politycznego, gospodarczego, a zwłaszcza społecznego, aby ten rozpoczęty był jeszcze lepszy. Zdaniem Polaków konieczne są przede wszystkim: dalszy wzrost zatrudnienia, równy dostęp do pracy, poprawa jakości usług i dostępu do bezpłatnej służby zdrowia, pomoc potrzebującym oraz zapewnienie równych szans poprawy warunków bytu.

OPINIE O RYNKU PRACY I ZAGROŻENIU BEZROBOCIEM W LATACH 2001–2007

JAK PAN(I) OGÓLNIIE OCENIA OBECNĄ SYTUACJĘ NA RYNKU PRACY W POLSCE? CZY JEST ONA:

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (202), 2–5 marca 2007 roku, reprezentatywna próba losowa dorosłych mieszkańców Polski (N=931).

Źródło: CBOS, BS/48/2007, OPINIE O RYNKU PRACY I ZAGROŻENIU BEZROBOCIEM W LATACH 2001–2007

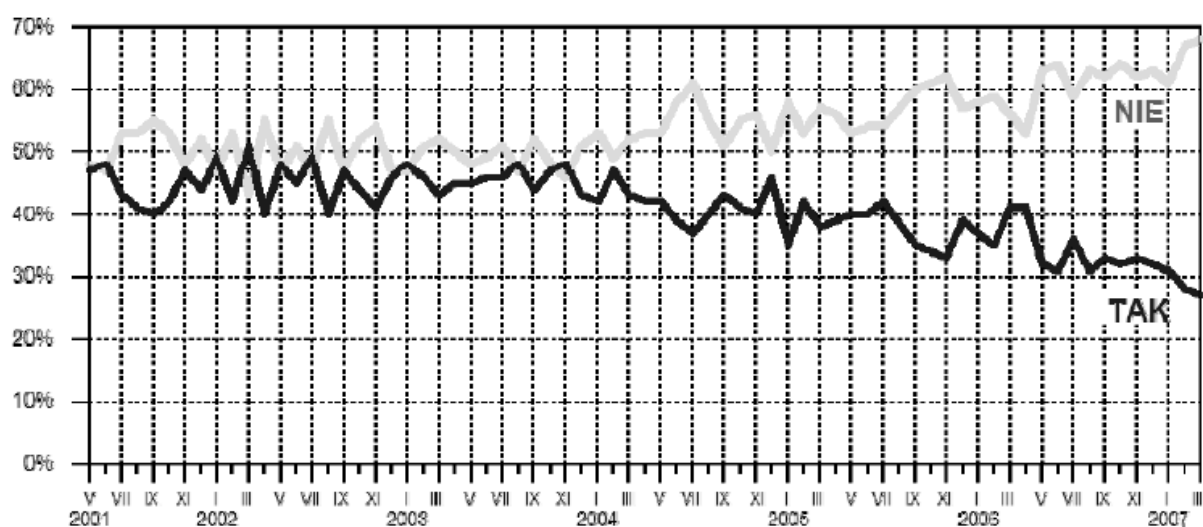
Od września ubiegłego roku znacznie zmalał odsetek Polaków skrajnie negatywnie oceniających sytuację na krajowym rynku pracy. W marcu ponad jedna siódma ankietowanych (15%, spadek o 9 punktów) określa tę sytuację jako bardzo złą, lecz nadal prawie co drugi (46%) uznaje ją za złą. Jednocześnie przybyło osób, które są zdania, że sytuacja jest przeciętna (o 5 punktów, do 23%), oraz niemal podwoił się odsetek badanych oceniających ją pozytywnie (z 6% do 11%). Trzeba podkreślić, że – mimo wyraźnej poprawy, odnotowanej w ostatnim półroczu – nadal większość respondentów ma krytyczne zdanie o krajowym rynku pracy. Z perspektywy ostatnich pięciu lat widać powolną, ale systematyczną poprawę opinii, która w ciągu ostatniego roku wyraźnie nabrała dynamizmu. Od marca roku 2006 odnotowujemy znaczny spadek odsetka ocen negatywnych (o 23 punkty) oraz wzrost liczby ocen przeciętnych (o 13 punktów) i pozytywnych (o 8 punktów). Obecnie opinie o rynku pracy są najlepsze w całym okresie objętym badaniami, czyli w ostatnich pięciu latach. Można więc uznać, że obiektywne wskaźniki świadczące o poprawie sytuacji na rynku pracy znajdują coraz lepsze odzwierciedlenie w opiniach respondentów. Rynek pracy najgorzej oceniają ludzie znajdujący się w złym położeniu społecznym: renciści, emeryci, respondenci w wieku 65 lat i starsi, bezrobotni, mieszkańcy małych miast, badani najgorzej sytuowani, żyjący w złych warunkach materialnych, mający podstawowe wykształcenie, a spośród pracujących – rolnicy. Natomiast im lepsze położenie społeczno-ekonomiczne ankietowanych oraz młodszy wiek i większe miejsce zamieszkania, tym na ogół mniej krytyczne opinie o sytuacji na rynku

pracy. Pozytywne oceny najczęściej odnotowujemy u osób deklarujących prawicowe poglądy polityczne, mieszkających w środowisku wielkomiejskim, pracujących w sektorze prywatnym poza rolnictwem, najlepiej sytuowanych, żyjących w dobrych warunkach materialnych.

Zwraca przy tym uwagę fakt, że badani wysokiej pozycji społeczno-zawodowej, z wyższym wykształceniem nie są skłonni do pozytywnych ocen, natomiast częściej niż inni określają sytuację jako przeciętną (ani dobra, ani zła).

Poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia w latach 2001–2007

CZY LICZY SIĘ PAN(I) Z MOŻLIWOŚCIĄ UTRATY OBECNEJ PRACY (NP. ZWOLNIENIA, BANKRUCTWA, UPADKU, LIKWIDACJI ZAKŁADU, GOSPODARSTWA ITP.)?

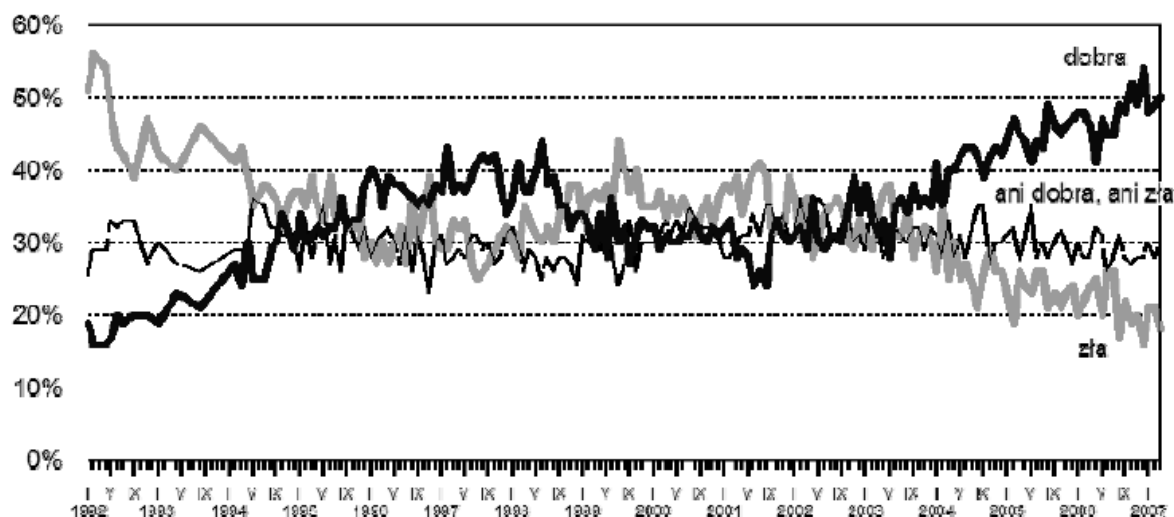
Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (202), 2–5 marca 2007 roku, reprezentatywna próba losowa dorosłych mieszkańców Polski (N=931).

Źródło: CBOS, BS/48/2007, OPINIE O RYNKU PRACY I ZAGROŻENIU BEZROBOCIEM W LATACH 2001–2007

We wszystkich grupach społeczno-demograficznych przeważają pracownicy, którzy nie obawiają się utraty pracy. Zwraca natomiast uwagę fakt, że wśród najczęściej deklarujących poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia są zarówno właściciele prywatnych gospodarstw rolnych, ludzie o najniższych dochodach na osobę w rodzinie, mieszkańcy wsi, badani wykształceniem podstawowym, jak i przedstawiciele kadry kierowniczej inteligencji, pracownicy instytucji państwowych i publicznych, respondenci z wyższym wykształceniem, żyjący w dobrych warunkach materialnych. Natomiast utraty pracy obecnie częściej niż inni obawiają się osoby zatrudnione w spółkach z udziałem właścicieli prywatnych i państwa, robotnicy oraz ludzie o lewicowych poglądach politycznych. Poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia i zagrożenia bezrobociem w znacznym stopniu zależy również od tego, jak pracownicy oceniają obecną kondycję swoich firm – im lepsze są te oceny, tym częstsze poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia i tym mniejszy lęk przed bezrobociem. Warto też podkreślić, że szczególnie silne zagrożenie utratą pracy odnotowujemy u pracowników, którzy w ciągu najbliższego roku spodziewają się pogorszenia kondycji swoich firm (jest to jedyna grupa, w której poczucie zagrożenia jest częstsze niż poczucie bezpieczeństwa pracy).

JAK PAN(I) OGÓLNIIE OCENIA OBECNĄ SYTUACJĘ W PANA(I) ZAKŁADZIE PRACY?

[Zmiany ocen w latach 1992–2007]

Źródło: CBOS, BS/49/2007, Nastroje społeczne w marcu

Ogólna sytuacja zakładów pracy w ocenie ich pracowników jest nieco lepsza niż w poprzednim miesiącu. Połowa ogółu pracujących zawodowo (50%) uważa, że kondycja ich zakładów pracy jest dobra, a niespełna jedna piąta (18%, spadek o 3 punkty) określa ją jako złą.

Badani należący do kadry kierowniczej i inteligencji wyraźnie wyróżniają się tym, że w zdecydowanej większości (79%) dobrze oceniają sytuację w swoich zakładach pracy. Tylko 3% z nich uważa, że jest ona zła. Natomiast zdecydowanie źle sytuację swych gospodarstw postrzegają rolnicy: 12% określa ją jako dobrą, 43% zaś – jako złą.

Pracownicy spółek o własności prywatnej i państwowej dwukrotnie częściej niż pracujący w sektorze prywatnym poza rolnictwem oraz w instytucjach państwowych publicznych źle oceniają sytuację swoich zakładów pracy. W tej pierwszej grupie znajdujemy więcej niż w lutym ocen negatywnych, a mniej pozytywnych, w dwóch pozostałych grupach – przeciwnie. Opinie pracowników indywidualnych gospodarstw rolnych nieznacznie się poprawiły – nieco częściej niż miesiąc temu wystawiają oni oceny pośrednie, a rzadziej złe.

Źródło: OPS-Z – Sytuacja społeczno – zawodowa Polaków

WYBRANE WSKAŹNIKI SYTUACJI GOSPODARCZEJ KRAJU

Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju

Wyszczególnienie	Maj 2007		Styczeń-maj 2007
	zmiany w % w stosunku do		
	maja 2006	kwietnia 2007	okresu styczeń- maj 2006
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	+4,4	+0,2	+4,3
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu)	-23,1	-5,6	x
Wynagrodzenie miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw	+8,9	-0,3	+8,2
w tym w przemyśle.....	+8,0	-0,1	+8,1
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe)	+8,1	+3,0	+11,7
górnictwo.....	-0,3	+0,5	+0,5
przetwórstwo przemysłowe	+9,0	+4,1	+14,2
wytworzenie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	+0,6	-9,4	-7,3
Produkcja budowlano-montażowa (ceny stałe).....	+16,3	+13,3	+40,0
Mieszkania oddane do użytkowania	+33,9	+6,6	+3,3

Wyszczególnienie	Marzec	Kwiecień	Maj
	zmiany w % w porównaniu z poprzednim miesiącem		
Ceny produkcji przemysłowej	+0,5	+0,5	+0,4
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych.....	+0,5	+0,5	+0,5
w tym:			
żywność i napoje bezalkoholowe.....	+0,8	+0,9	+1,2
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	0,0	+0,1	+0,3
mieszkanie.....	+0,2	+0,3	+0,3
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	+0,2	+0,3	+0,3
w tym nośniki energii	0,0	-0,1	-0,1
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	+0,1	+0,3	+0,2
transport	+2,5	+1,9	+0,8
w tym paliwa do prywatnych środków transportu.....	+4,9	+3,8	+1,6

Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju

Wyszczególnienie a - 2006, b - 2007	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Bezrobotni zarejestrowani (w tys.) a	2866,7	2865,9	2822,0	2703,6	2583,0	2487,6	2443,4	2411,6	2363,6	2301,8	2287,3	2309,4
b	2365,8	2331,1	2232,5	2103,1	1985,1							
Stopa bezrobocia ¹⁾ (w %)..... a	18,0	18,0	17,8	17,2	16,5	15,9	15,7	15,5	15,2	14,9	14,8	14,9
b	15,1	14,9	14,4	13,7	13,0							
Zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys. osób..... a	4862	4861	4870	4889	4901	4918	4928	4943	4957	4971	4986	4995
b	5048	5070	5089	5105	5116							
Produkcja sprzedana przemysłu ²⁾ : poprzedni miesiąc=100..... a	92,0	100,0	116,4	90,4	107,3	102,6	93,8	102,4	109,2	104,3	97,3	93,3
b	100,2	97,9	114,7	91,4	103,0							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 a	109,8	110,2	116,4	105,7	119,1	112,2	114,3	112,6	111,6	114,8	112,0	105,9
b	115,4	113,0	111,3	112,6	108,1							
Produkcja budowlano-montażowa ²⁾ : poprzedni miesiąc=100..... a	27,8	113,1	134,0	112,4	133,3	124,6	88,8	112,3	118,9	110,9	78,6	144,8
b	37,9	110,5	119,0	110,6	113,3							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 a	92,2	96,5	115,5	104,1	113,4	115,7	104,9	115,3	121,0	128,7	123,3	117,9
b	160,5	156,7	139,1	136,9	116,3							
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) a	10192	18946	28284	35603	42206	50361	59906	68414	76581	87822	99363	115353
b	10138	18794	26454	34744	43583							
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych: poprzedni miesiąc=100..... a	100,2	100,0	99,9	100,7	100,5	99,7	100,0	100,3	100,2	100,1	100,0	99,8
b	100,4	100,3	100,5	100,5	100,5							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 a	100,6	100,7	100,4	100,7	100,9	100,8	101,1	101,6	101,6	101,2	101,4	101,4
b	101,6	101,9	102,5	102,3	102,3							
grudzień poprzedniego roku=100.... a	100,2	100,2	100,1	100,8	101,3	101,0	101,0	101,3	101,5	101,6	101,6	101,4
b	100,4	100,7	101,1	101,6	102,2							
Wskaźnik cen produkcji przemysłowej: poprzedni miesiąc=100..... a	100,2	99,9	100,7	101,5	100,4	100,9	100,7	99,9	100,0	99,5	99,3	99,5
b	100,6	100,3	100,5	100,5	100,4							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 a	100,3	100,7	100,9	101,7	102,3	103,0	103,5	103,3	103,6	103,2	102,5	102,6
b	103,1	103,5	103,3	102,2	102,2							

¹⁾ Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo.

²⁾ Wskaźniki dynamiki obliczono przy wykorzystaniu cen stałych 2000 r.

(dok.)

Wyszczególnienie a - 2006, b - 2007	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto												
w sektorze przedsiębiorstw ¹⁾ (w zł)..... a	2471,09	2526,22	2613,67	2570,05	2549,70	2624,93	2647,80	2611,93	2611,16	2657,99	2759,65	3027,51
b	2663,55	2687,48	2852,71	2786,29	2776,92							
poprzedni miesiąc=100..... a	88,6	102,2	103,5	98,3	99,2	103,0	100,9	98,6	100,0	101,8	103,8	109,7
b	88,0	100,9	106,1	97,7	99,7							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100..... a	103,6	104,8	105,4	104,0	105,2	104,5	105,6	105,3	105,1	104,7	103,1	108,5
b	107,8	106,4	109,1	108,4	108,9							
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw												
przeciętna miesięczna 2000=100.... a	105,0	107,3	111,2	108,6	107,2	110,6	111,5	109,6	109,5	111,5	115,7	127,2
b	111,6	112,4	118,7	115,4	114,5							
Wskaźnik rentowności obrotu brutto ²⁾ - od początku roku (w %)..... a	.	.	4,8	.	.	5,6	.	.	5,8	.	.	5,8
b	.	.	6,1
Wskaźnik rentowności obrotu netto ³⁾ - od początku roku (w %)..... a	.	.	3,6	.	.	4,5	.	.	4,7	.	.	4,7
b	.	.	4,9
Wynik budżetu państwa – od początku roku (w mln zł)..... a	772,2	-6716,2	-9275,4	10070,2	14717,9	17694,2	15543,4	14482,5	14610,2	16636,7	18580,5	25063,1
b	3144,1	-2992,3	-5177,0	-2090,9	-4265,1							
Średnie kursy walut w zł - NBP												
100 dolarów USA a	315,99	317,44	322,29	319,82	304,91	317,13	314,92	304,54	311,53	309,19	297,35	288,68
b	298,37	298,05	293,59	282,79	279,97							
100 euro a	382,45	379,37	387,48	391,94	389,41	401,64	399,70	390,14	397,02	390,26	382,99	381,30
b	387,87	389,58	388,69	381,92	378,24							
Handel zagraniczny w mln zł												
eksport..... a	24577,5	24968,6	28754,9	26535,4	28664,0	29828,0	27764,2	27362,5	31969,8	33436,0	32156,7	26282,3
b	28909,9	28803,8	33191,2	28700,2
import..... a	27329,1	27981,8	32863,8	29346,6	33699,2	33211,3	32518,8	31539,3	35613,4	38018,2	36363,1	32470,9
b	32873,1	31936,8	38447,3	33488,4
saldo a	-2751,6	-3013,2	-4108,9	-2811,2	-5035,2	-3383,3	-4754,6	-4176,8	-3643,6	-4582,2	-4206,4	-6188,6
b	-3963,2	-3133,0	-5256,1	-4788,2
a	2471,09	2526,22	2613,67	2570,05	2549,70	2624,93	2647,80	2611,93	2611,16	2657,99	2759,65	3027,51

¹⁾ Łącznie z obowiązkową składką na ubezpieczenia społeczne.

²⁾ Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności.

³⁾ Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

WYNAGRODZENIA I ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

Maj 2007 r. był kolejnym miesiącem dużego (wyższego niż w I kwartale br.) wzrostu realnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw, na co wpłynęło przyspieszenie tempa wzrostu płac nominalnych, przy umiarkowanej dynamice cen konsumpcyjnych. Podobnie jak w dwóch poprzednich miesiącach, w maju spadła siła nabywcza rent i emerytur w stosunku do poziomu po waloryzacji w marcu ub. roku.

W okresie styczeń–maj br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 2756,82 zł i było o 8,2% większe niż w analogicznym okresie ub. Roku (wobec wzrostu o 4,6% przed rokiem). W dalszym ciągu największy wzrost płac notowano w budownictwie (o 15,2%), handlu i naprawach (o 9,2%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 8,9%). Wśród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu, najwyższy wzrost płac

miał miejsce w produkcji drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny (o 13,7%), wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (o 12,9%), wyrobów z metali (o 11,8) oraz handlu detalicznym; naprawie artykułów użytku osobistego i domowego (o 10,7%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w maju br. ukształtowało się na poziomie 2776,92 zł, tj. o 8,9% wyższym niż przed rokiem (w analogicznym miesiącu ub. roku wzrost o 5,2%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ogółem				bez wypłat z zysku	
	V 2007		I-V 2007			
	w zł	V 2006=100	w zł	I-V 2006=100	w zł	
Sektor przedsiębiorstw	2776,92	108,9	2756,82	108,2	108,2	2753,62
w tym:						
Przemysł	2778,03	108,0	2779,24	108,1	108,1	2775,04
górnictwo	3957,71	104,2	4313,49	107,2	107,2	4313,40
przetwórstwo przemysłowe	2618,08	108,9	2568,02	108,9	108,9	2563,64
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	3477,16	108,0	3707,79	107,1	107,3	3701,84
Budownictwo	2846,33	118,0	2725,10	115,2	115,2	2724,71
Handel i naprawy	2651,49	110,1	2624,68	109,2	109,2	2624,20
Hotele i restauracje	2062,60	110,3	2031,22	108,4	108,3	2029,11
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	3039,50	108,4	2980,85	106,2	106,0	2972,54
Obsługa nieruchomości i firm	2809,36	109,1	2796,07	107,3	107,3	2795,26

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze publicznym w maju br. ukształtowało się na poziomie 3093,26 zł, tj. o 7,3% wyższym niż przed rokiem, a w okresie styczeń–maj br. wzrosło o 6,5% w ujęciu rocznym, do poziomu 3142,15 zł. W sektorze prywatnym przeciętna płaca brutto w maju br. wyniosła 2705,60 zł i była o 9,6% większa niż w analogicznym miesiącu ub. roku. W okresie styczeń–maj br. ukształtowała się na poziomie 2669,13 zł i w ujęciu rocznym wzrosła o 9,0%. Relacja przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze prywatnym do przeciętnej płacy w sektorze publicznym zwiększyła się z 83,0% w okresie pięciu miesięcy ub. roku do 84,9%.

Siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosła o 6,6% w ujęciu rocznym, wobec wzrostu o 4,5% w analogicznym miesiącu ub. roku. W okresie styczeń–maj br. płaca realna brutto była o 6,1% wyższa niż przed rokiem (w analogicznym okresie ub. roku zanotowano wzrost o 4,1%).

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Stres w miejscu pracy

Wyszczególnienie	Liczba emerytów i rencistów		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto			
	V 2007		I-V 2007		I-V 2006=100	
	w tys.	V 2006=100	w zł	V 2006=100	w zł	I-V 2006=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	7655,1	101,3	1296,90	102,0	1291,39	104,5
emerytury	4775,9	103,8	1397,14	101,7	1391,14	104,1
renty z tytułu niezdolności do pracy	1526,0	95,1	1041,00	101,0	1039,70	103,6
renty rodzinne	1353,2	100,1	1231,71	101,7	1226,93	104,4
Emerytury i renty rolników indywidualnych	1536,5	96,4	808,53	100,5	816,85	103,4

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w maju br. wyniosła 1296,90 zł i w skali roku wzrosła o 2,0%, a jej siła nabywcza zmniejszyła się o 0,8%. W okresie styczeń–maj br. przeciętna miesięczna emerytura i renta w systemie pracowniczym ukształtowała się na poziomie 1291,39 zł, tj. o 4,5% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku. Jej siła nabywcza w tym okresie wzrosła o 1,9%.

W maju br. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych ukształtowała się na poziomie 808,53 zł, tj. o 0,5% wyższym niż przed rokiem, przy czym jej siła nabywcza spadła o 2,2%. W okresie pięciu miesięcy br. zwiększyła się ona w skali roku o 3,4% do poziomu 816,85 zł. Siła nabywcza przeciętnej emerytury i renty brutto rolników indywidualnych w okresie styczeń–maj br. była o 0,8% większa niż przed rokiem.

Kwota brutto zasiłków dla bezrobotnych (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w maju br. 148,1 mln zł i była o 7,6% mniejsza niż przed miesiącem oraz o 20,4% niższa niż przed rokiem. W okresie pięciu miesięcy br. wypłacono bezrobotnym 793,1 mln zł, tj. o 17,0% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku.

Z tytułu zasiłków i świadczeń przedemerytalnych w maju br. wypłacono 329,7 mln zł, tj. o 2,1% mniej niż w kwietniu i o 20,8% mniej niż przed rokiem, a w okresie styczeń–maj br. – 1722,6 mln zł, tj. o 17,3% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku.

STRES W MIEJSCU PRACY

EUROPEAN COMMISSION
Employment, Social Affairs and
Equal Opportunities DG

KOMISJA KRAJOWA
NSZZ

KONFERENCJA FINAŁOWA

Wdrażanie Europejskiego Ramowego Porozumienia dot. stresu związanego z pracą

15 czerwca 2007 r. w Warszawie w hotelu Belwederskim odbyła się międzynarodowa konferencja finałowa nt. przedstawienia powiązań między przeciwdziałaniem stresowi związanemu z pracą a korzyściami gospodarczymi i socjalnymi dla firm i pracowników oraz wymiana dobrych praktyk zorganizowana przez NSZZ „Solidarność”.

Konferencja posłużyła jako forum do prezentacji i dyskusji nt. przyszłych

działań powiązanych z wdrażaniem Europejskiego Ramowego Porozumienia dotyczącego stresu związanego z pracą.

Udział w konferencji wzięli: eksperci, partnerzy społeczni z Komisji Trójstronnej, naukowcy, związkowcy, pracodawcy i przedstawiciele z krajów partnerskich: Litwy, Malty, Włoch i Słowenii oraz eksperci z Komisji Europejskiej i Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych.

Konferencja mogła odbyć się dzięki realizacji przez Komisję Krajową NSZZ „Solidarność” projektu unijnego współfinansowanego ze środków Komisji Europejskiej z programu linii budżetowej 04. 03.03.01 „Europejski Dialog Społeczny”.

W programie założono realizację trzech paneli.

Pierwszą sesję konferencji **„Europejskie Porozumienie Ramowe dotyczące stresu związanego z pracą, jego implementacja i sposób funkcjonowania w różnych krajach europejskich”** modelował Józef Niemiec – sekretarz konfederalny EKZZ.

Przypomniał uczestnikom konferencji, że EKZZ popiera podejmowane przedsięwzięcia związane z Ramowym Porozumieniem dot. stresu związanego z pracą i realizacją porozumień we wszystkich krajach członkowskich Unii Europejskiej. Może to się stać tylko wtedy, kiedy przedsiębiorcy ze wszystkich krajów, ale przede wszystkim organizacje związkowe podejmą działania i w to się zaangażują.

Kiedy mówi się o stresie w pracy - ta problematyka dotyka szerszej rozumianego problemu jakości pracy.

Jakość pracy w krajach Unii Europejskiej ma specjalne znaczenie. Przez wiele lat walki związkowej doprowadzono do tego, że jakość pracy stała się cennym i ważnym elementem stosunków pracy. Przyczynia się do efektywności gospodarki europejskiej i może dawać satysfakcję pracownikom. Czyli zarówno ze strony ekonomicznej, jak i ze strony społecznej cieszy się dużą wartością. Kongres EKZZ uznał za jeden z głównych priorytetów - działanie na rzecz pracy dobrej jakości.

Zjawiska wynikające z globalizacji takie, jak: presja na podnoszenie wyników ekonomicznych, przekształcenia przedsiębiorstw, by sprostać konkurencji zagranicznej, powodują, że coraz większe pojawia się napięcie w pracy. W związku z tym - wartości, które były wypracowane przez wiele lat m.in. na skutek postępu technologicznego, ale przede wszystkim walki związkowej podlegają zagrożeniu.

W krajach europejskich prowadzi się debatę, którą bardzo często określa się jako debatę – flexicurity – czyli zjawiska,

gdzie łączy się elastyczność stosunków pracy.

Przeprowadzona dyskusja podczas konferencji zapewne przyczyni się do tego, że Ramowe Porozumienie dot. stresu związanego z pracą będzie miało szansę zrealizowania w tych krajach, które biorą udział w projekcie.

W imieniu Komisji Europejskiej Tobias Müllensiefen przedstawił szerszą perspektywę problematyki porozumień między partnerami społecznymi, roli tych porozumień w systemie europejskim. Zakreślił perspektywy, jakie widzi Komisja Europejska dla Ramowego Porozumienia dot. stresu związanego z pracą.

W dalszej części konferencji **Roland Gauthy – ekspert z EKZZ** skoncentrował się na zagadnieniach dot. tematyki udziału w całym procesie wdrażania Ramowego Porozumienia i kim tak naprawdę są partnerzy społeczni ze strony pracodawców i pracowników. Poruszył zagadnienia dot. pomocy, koordynacji i monitoringu porozumień.

Przedstawiciel z Malty poinformował o pomyślnym zakończeniu implementacji Porozumienia Ramowego dot. stresu w swoim kraju. W proces przygotowania i przyjęcia porozumienia włączył się także rząd maltański.

W Słowenii związki zawodowe są dopiero na etapie początkowym zawierania Ramowego Porozumienia dot. stresu w miejscu pracy. Istnieje silny opór ze strony pracodawców.

Najgorzej wygląda sytuacja na Litwie. Jak się okazało, prawo do badania stresu w miejscu pracy mają tylko specjalnie do tego przygotowani psycholodzy, których ilość na Litwie jest po prostu śmieszna - 3 osoby na ponad 1 mln. pracowników.

Sesję II **„Analiza różnych rodzajów stresu związanego z pracą i metod przeciwdziałania temu zjawisku na poziomie przedsiębiorstwa, regionu, kraju”** – nadzorowała pani prof. Danuta Koradecka z CIOP.

Zdaniem **prof. D. Koradeckiej** w związku ze stresem w miejscu pracy powstaje największa ilość absencji chorobowo-

wej, a koszty z tym związane są porażające. Uświadomienie tego zjawiska decydom i pracodawcom jest rzeczą bardzo ważną. Ograniczanie stresu i organizowanie pracy w sposób eliminujący czynniki wywołujące stres stanowi bardzo istotny zysk dla przedsiębiorstwa. Nie jest to aktem dobroci i uprzejmości w stosunku do załogi. Jest po prostu bardzo dobrym interesem. I w związku z tym tak na to trzeba patrzeć. To, że strona związkowa podjęła realizację takiego projektu i z takim sukcesem współpracy międzynarodowej go realizuje, oznacza, że jest to szansą na przełom w tym zakresie. Szczególnie ważne jest to dla krajów kandydujących i nowych krajów członkowskich, gdzie transformacja doprowadziła do szczególnych napięć w związku z restrukturyzacją i wprowadzanymi zmianami. Jest to problem, który można uznać za problem numer jeden dla właściwego przeprowadzenia zmian procesów zachodzących w krajach UE.

W drugim panelu uczestnicy konferencji mieli możliwość wysłuchania poglądów na temat roli i zagrożeń, jakie stres wywołuje w miejscu pracy.

Informację nt. doświadczeń Państwowej Inspekcji Pracy w zakresie „Przeciwdziałania negatywnym skutkom przeciążenia psychicznego i stresu w miejscu pracy” na poziomie przedsiębiorstwa, regionu, kraju przedstawił **Andrzej Mazurek - starszy inspektor pracy**. Prowadzona przez Państwową Inspekcję Pracy działalność w zakresie realizacji programu informacyjno-prewencyjnego nt. „Przeciwdziałanie negatywnym skutkom przeciążenia psychicznego i stresu w pracy” pozwala na stwierdzenie, iż polscy pracodawcy są świadomi problemu stresu w pracy i są zainteresowani podejmowaniem środków zaradczych w tym zakresie.

Wyniki badania ankietowego generalnie wskazują, na to że poza intuicyjnym rozumieniem problemu, pracodawcom brakuje profesjonalnej wiedzy w zakresie rozpoznawania przyczyn stresu zawodowego w zakładzie pracy oraz planowania i wdrażania odpowiadających im środków zaradczych. Pracodawcy oczekują od państwowej inspekcji pracy przede wszystkim doradztwa w zakresie sposobów i metod zmniejszenia stresu w miejscu pracy,

zwiększenia ilości materiałów informacyjnych, dalszej organizacji konferencji i seminariów z udziałem specjalistów i często przeprowadzania szkoleń dot. stresu bezpośrednio w zakładach pracy.

W ocenie Państwowej Inspekcji Pracy pracodawcy, którzy podejmują takie działania, opierają się głównie na własnej intuicji i doświadczeniu oraz często nie konsultują podejmowanych działań z pracownikami. Nie korzystają także z pomocy specjalistów z zakresu profilaktyki antystresowej. W efekcie problem nadmiernego stresu w pracy często jest przez nich traktowany nieufnie, jako nie poddający się zmniejszeniu i konieczny w związku z tym do zaakceptowania tematu tabu. Z tych właśnie powodów większości pracodawców trudno jest wdrożyć w zakładach pracy skuteczne sposoby zmniejszenia stresu zawodowego.

Wśród ogółu pracodawców w dalszym ciągu nie brak także tych, którzy nie dostrzegają lub świadomie lekceważą wpływ tworzonych przez siebie warunków pracy na samopoczucie i stan zdrowia własnych pracowników.

Zmiana świadomości w podejściu do stresu w pracy, a następnie wprowadzenie w zakładach działań profilaktycznych (pozakontrolnych) wymaga czasu oraz zależy od możliwości, dobrej woli i zaangażowania samych pracodawców i ich pracowników.

*Nowo wyłaniające się źródła stresu w pracy i wybrane wyniki badań zaprezentował **Andrzej Najmiec z Centralnego Instytutu Ochrony Pracy - Państwowego Instytutu Badawczego**.*

Efektywne ograniczanie źródeł stresu wymaga podejmowania komplementarnych działań zarówno na szczeblu przedsiębiorstwa, jak i regionu czy kraju.

*** na poziomie przedsiębiorstwa**

- poprawa psychospołecznych warunków pracy (wymagań, kontroli, wsparcia)
- usprawnienie komunikacji, w tym informowanie o planowanych zmianach i zwolnieniach
- zapewnienie pomocy pracownikom zwalnianym: outplacement, doradztwo, rekompensaty i in.

- zapewnienie wsparcia pracownikom, którzy przetrwali redukcje (ograniczanie tzw. „survival effect”)

***na poziomie regionu, np.**

- zapewnienie nowych miejsc pracy
- pomoc finansowa i organizacyjna w przekwalifikowywaniu się pracowników likwidowanych zakładów

*** na poziomie kraju**

- regulacje prawne wymuszające na pracodawcy „humanitarne” przekształcenia

Krystyna Kmieciak – Baran ekspert projektu przedstawiła zagadnienia dotyczące stresorów w środowiskach pracy. Wyszczególniła:

- stresory będące częścią wykonywanej pracy, np. różnego rodzaju napięcia związane z pracą, np. pracą zmianową, w której może wystąpić przemoc czy sytuacje wywołujące silną, negatywną reakcję emocjonalną
- stresory powstające na skutek organizacji pracy. Mogą to być czynniki fizyczne (zbyt wysoka temperatura, nadmierny hałas, zimno itp.) oraz fizjologiczne, powodujące zakłócenie równowagi w organizmie (praca zmianowa, nieodpowiedni czas na odpoczynek itp.)
- stresory wynikające z nadmiernych wymagań, np. nierealistycznie określanych terminów wykonania pracy
- stresory związane z czynnikami podmiotowymi, takimi jak stan zdrowia, relacje z innymi ludźmi, umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach itp.

Dokonała charakterystyki stresorów wg modelu Roberta Karaska z uwzględnieniem: wymagań, kontroli i wsparcia społecznego. Omówiła także stresory wg modelu behawioralnego i klasycznego. Zaprezentowała grupy ryzyka narażone najbardziej na stres w miejscu pracy.

Sesję III „Implementacja Europejskiego Porozumienia Ramowego z punktu widzenia partnerów społecznych” – modelował **Sławomir Adamczyk – ekspert z Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”**.

Trzeci panel był poświęcony możliwości praktycznej implementacji w naszym kraju Europejskiego Porozumienia dot. zapobiegania stresu w miejscu pracy.

Barbara Surdykowska przedstawiła punkt widzenia NSZZ „Solidarność” na możliwości i potrzeby związane z implementacją Europejskiego Porozumienia dotyczącego zapobiegania stresowi w miejscu pracy.

W dalszej części głos zabrali pracodawcy. Uznali, że przeciwdziałanie stresowi w zakładach pracy może przyczynić się do większej wydajności pracownika i przysporzyć zyski dla zakładu pracy. Skutkuje to także poprawą bezpieczeństwa i higieny pracy. Daje możliwość korzyści gospodarczych dla przedsiębiorstw i ogółu społeczeństwa.

Edyta Doboszyńska ze Związku Rzemiosła Polskiego uznała za konieczne przeprowadzenie analizy istniejącego stanu prawnego i stwierdzenia na ile ten stan prawny wyczerpuje instrumenty prawne potrzebne do tego, aby móc poradzić sobie ze zjawiskiem stresu w miejscu pracy. Wówczas odpowiednie instytucje powinny zbadać zjawisko stresu w miejscu pracy z uwzględnieniem wszystkich niuansów i specyfiki przedsiębiorstw, w tym np. specyfiki pracy w firmach rzemieślniczych. Potem można zaproponować wspólną strategię informacyjno-uświadamiającą. Dodała - nawet najlepsze prawo nie załatwi sprawy, jeśli nie będzie właściwie stosowane. A stosowanie zależy także od ludzi. I nie zawsze jest to kwestia tylko czystej patologii. Czasami jest to właśnie przede wszystkim brak świadomości lub brak instrumentów, brak wiedzy, jak postępować w określonych okolicznościach i brak wiedzy o tym, jak zjawisko stresu w miejscu pracy wpływa na wydajność, efektywność i konkurencyjność firmy.

Witold Polkowski z Konfederacji Pracodawców Polskich pokreślił, że zdecydowana większość pracodawców deklaruje chęć walki ze stresem i uznawała stres za zjawisko negatywne. Dodał – dialog jest potrzebny do tego, żebyśmy wyraźnie sobie powiedzieli – chcemy na ten temat rozmawiać. Chcemy również rozmawiać nt. eliminowania stresu z procesu pra-

cy i jesteśmy gotowi do wszelkich rozmów w tym zakresie się.

Należy dodać, że każdy z paneli kończył się dyskusją. Eksperti, partnerzy społeczni i partnerzy z krajów partnerskich odpowiadali na liczne pytania zadawane przez uczestników konferencji.

W końcowej części konferencji **Ewa Rybicka z Ministerstwa Pracy** pogratulowała organizatorowi zorganizowania bardzo dobrej konferencji i debaty, która niejako przywołuje ducha okrągłego stołu, kiedy zaczynały się prace nad Porozumieniem dot. telepracą. To pozwala optymistycznie patrzeć w przyszłość mimo występujących trudności. Zadeklarowała wsparcie ze strony Ministerstwa Pracy.

Podsumowania konferencji dokonał **Jerzy Langer – zastępca przewodniczącego KK NSZZ „Solidarność”**. Jego zdaniem są duże szanse, aby zarówno przedstawiciele organizacji pracodawców i organizacje związkowe odniosły się do problemu przychylnie, deklarując współpracę przy zapisach prawnych dot. zwalczania stresu w miejscu pracy. Porozumienie Europejskie zakreśla pewne ramy. Na terenie każdego kraju można zaproponować porozumienia uwzględniając przy tym specyfikę rynku pracy i warunków pracy.

Wygłoszone referaty i dyskusja będą zawarte w broszurze, która ukaże się w najbliższym czasie.

• *Opracowała: Maria Kościńska*

Projekt nr VS/2006/0552

„Stres w miejscu pracy jako ponadnarodowy problem dla pracowników i pracodawców – metody zwalczania tego zjawiska poprzez wymianę dobrych praktyk”
współfinansowany jest ze środków Komisji Europejskiej i Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”